

Súd: Krajský súd Prešov  
Spisová značka: 6Co/37/2025  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8409204928  
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2025  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Radomský  
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8409204928.10

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Andreja Radomského a členov senátu JUDr. Kataríny Krochtovej a JUDr. Romana Lajoša v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXXX/XX, XXX XX E., právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Marcel Mašan, s.r.o., so sídlom Dostojevského 3313/12, 058 01 Poprad, IČO: 36 858 935, proti žalovaným: 1/ F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX/X, XXX XX E., 2/ H. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXXX/XXX, XXX XX E., právne zastúpený JUDr. Andrejom Patakym, advokátom, so sídlom Hlavné námestie 2, 060 01 Kežmarok, IČO: 42 039 738, 3/ H. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX/X, XXX XX E., právne zastúpená Advokátskou kanceláriou JUDr. Maroš Zima, s.r.o., so sídlom Okružná 1945/107, 064 01 Stará Ľubovňa, IČO: 47 234 831, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. KK-2C/100/2009-575 zo dňa 15.11.2024 jednohlasne takto

### rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok vo výroku I., ako aj vo výroku II. vo vzťahu k žalovaným v 1. a 3. rade a vo vzťahu k štátu.

II. Zrušuje rozsudok vo výroku II. vo vzťahu k žalovanému v 2. rade a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

### odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou doručenou Okresnému súdu Kežmarok dňa 18.09.2009 žiadal, aby súd zrušil podielové spoluvlastníctvo strán sporu k nehnuteľnostiam, a to k pozemku parcely registra J. K. L. XX/X o výmere 433 m<sup>2</sup>, druh pozemku záhrady, pozemku parcely registra J. K. L. XX/X o výmere 315 m<sup>2</sup>, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria a k stavbe súp. č. XXX, druh stavby rodinný dom, postavenej na parcele registra J. K. L. XX/X o výmere 315 m<sup>2</sup>, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, zapísaným na liste vlastníctva č. XXX, k. ú. E., obec E., okres K., vedeným M. N. K., katastrálny odbor, tieto prikázal v celosti do výlučného vlastníctva žalobcu, uložil mu povinnosť nahradiť každému zo žalovaných za jeho spoluvlastnícky podiel sumu vo výške uvedenej v podanej žalobe do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a priznal mu náhradu trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že spolu so žalovanými 1/ až 3/ je podielovým spoluvlastníkom predmetných nehnuteľností, pričom žalobca je podielovým spoluvlastníkom v podiele 6/10 pod B1 a v podiele 1/10 pod B4, žalovaný 1/ je podielovým spoluvlastníkom v podiele 1/10 pod B2, žalovaný 2/ je podielovým spoluvlastníkom v podiele 1/10 pod B4 a žalovaná 3/ je podielovou spoluvlastníčkou v podiele 1/10 pod B5. Tvrdil, že žalovaní neoprávnene užívajú nehnuteľnosti v celosti vrátane jeho podielov bez akejkoľvek finančnej alebo naturálnej náhrady, nepodielajú sa na údržbe, správe a chode týchto nehnuteľností a svojou nečinnosťou mu bránia ich riadne spravovať, užívať a mať z nich primeraný ošoh a úžitok, a to napriek tomu, že je ich väčšinovým spoluvlastníkom. Keďže sa nevedia dohodnúť na spoločnom užívaní nehnuteľností, navrhol, aby súd ich

podielové spoluvlastníctvo zrušil a nehnuteľnosti vyporiadal ich prikázaním do jeho výlučného vlastníctva a vyplatením žalovaných.

2. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol tak, že cit.:

„I. Súd žalobu z a m i e t a.

II. Stranám sporu a štátu nepriznáva náhradu trov konania.“

3. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil použitím ustanovenia § 34, § 38 ods. 1 a 2, § 628 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 142 ods. 1 a § 142 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

4. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie skutkovo a právne odôvodnil tým, že na návrh žalobcu bol v spore vypracovaný znalecký posudok č. XXX/XXXX O. B. XX.XX.XXXX súdnym znalcom P. F. Q. na stanovenie všeobecnej hodnoty nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. XXX, k. ú. E., hospodárskej budovy postavenej na parcele č. 60/1 a vonkajších úprav, podľa záverov ktorého súd rozsudkom č. k. 2C/100/2009-120 zo dňa 12.04.2011 zrušil a vyporiadal podielové spoluvlastníctvo podľa návrhu žalobcu, prikázaním do jeho výlučného vlastníctva a vyplatením vyrovnacieho podielu ostatným podielovým spoluvlastníkom. Po podaní odvolania žalovanými 1/ a 3/, doplnení dokazovania vyžiadaním darovacej zmluvy zo dňa 18.01.2008, ktorou R. B. darovala svoje podiely na nehnuteľnostiach žalobcovi od správy katastra a vyžiadaním lekárskeho správ od H. S. a H. O. ohľadne zdravotného stavu R. B., Krajský súd Prešov uznesením č. k. 11Co/59/2011-168 zo dňa 26.06.2012 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení uznesenia uviedol, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav pokiaľ ide o rozsah podielového spoluvlastníctva účastníkov konania, avšak si nedostatočne uvedomil súvislosť zrušenia podielového spoluvlastníctva s právom na bývanie. Zabezpečenie bytovej potreby účastníkov je dôvodom, ku ktorému treba pri zvažovaní možnosti zamietnutia žaloby na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k domu prihliadať. Súd musí vziať do úvahy mimo iného aj okolnosti, za ktorých došlo k nadobudnutiu spoluvlastníckeho podielu. Prihliadnuť na to, či spoluvlastníci užívajú časť domu (resp. byt v dome) v rozsahu zodpovedajúcej ich spoluvlastníckemu podielu a zväžiť, či výška poskytnutej náhrady im umožní zaobarať si iné bývanie. Ďalej poukázal na to, že cit.: „V neposlednom rade je potrebné sa zaoberať aj námietkou neplatnosti darovacej zmluvy uzavretej medzi R. B. a žalobcom, na základe ktorej R. B. darovala svoj podiel v pomere 6/10 z predmetných nehnuteľností žalobcovi. V tejto súvislosti pokiaľ ide o námietku žalovaných v 1. a 3. rade, že R. B. v čase uzavretia darovacej zmluvy nebola schopná posúdiť význam svojho konania a jeho následky bude potrebné vypočítať F. H. H., ktorý darovaciu zmluvu spísal a teda mu museli byť zrejme okolnosti, za ktorých táto darovacia zmluva bola uzatvorená a v tejto súvislosti vypočítať aj H. T. O. z M. O. D. E., ktorá v čase uzatvárania darovacej zmluvy bola jej obvodnou lekárkou a tiež H. S. z U. D. G. A. K., ktorá ako G. R. B. v inkriminovanom čase vyšetrila práve v súvislosti so žiadosťou o poskytnutie opatrovateľskej služby. Predovšetkým v tejto súvislosti bude potrebné zistiť, či v čase uzatvorenia darovacej zmluvy R. B. trpela takými zdravotnými ťažkosťami, ktoré by ovplyvňovali jej rozpoznávaciu schopnosť a schopnosť posúdiť následky svojho konania.“ K námietke žalovaných 1/ a 3/, že súd sa nezaoberal ich investíciami do nehnuteľností, ktoré sú v ich podielovom spoluvlastníctve, odvolací súd uviedol, že pri vyporiadaní zrušovaného podielového spoluvlastníctva spoločnej veci súdom, ktoré sa vykonáva ako vyporiadanie v širšom zmysle, je potrebný návrh účastníka alebo vzájomný návrh, na podklade ktorého súd rozhodne samostatným výrokom o predmetných investíciách po posúdení ich povahy. Zhodnotením nehnuteľností žalovanými sa súd môže zaoberať v rámci tzv. širšieho vyporiadania podielového spoluvlastníctva len za predpokladu, že urobia návrh na takéto vyporiadanie. Podľa krajského súdu bude úlohou súdu prvého stupňa predbežne si vyriešiť otázku platnosti darovacej zmluvy zo dňa 18.01.2008 a poučiť účastníkov- žalovaných 1/ a 3/ o potrebe vzájomného návrhu, pokiaľ ide o vyporiadanie v širšom zmysle. V zmysle pokynu odvolacieho súdu, ďalšie dokazovanie súdu prvej inštancie smerovalo k predbežnému vyriešeniu otázky platnosti darovacej zmluvy zo dňa 18.01.2008 a k poučeniu ohľadne vynaložených investícií do nehnuteľností žalovanými 1/ a 3/. Súd výzvou zo dňa 19.04.2013 (čl. 190 spisu) vyzval žalovaných 1/ a 3/ na oznámenie, či v prípade zrušenia podielového spoluvlastníctva a prikázania nehnuteľností do výlučného vlastníctva žalobcu budú mať zabezpečenú bytovú náhradu a či suma pripadajúca na vyplatenie podielu im umožní zabezpečenie bytovej náhrady. Zároveň ich vyzval aj na podanie vzájomného návrhu týkajúceho sa vyporiadania podielového spoluvlastníctva v širšom zmysle a špecifikovanie investícií v lehote 15 dní od doručenia výzvy s poučením podľa § 42 ods. 3 Občianskeho

súdneho poriadku a § 79 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, s tým, že ak vzájomný návrh v uvedenej lehote nepodajú, súd naň nebude prihliadať. Žalovaní 1/ a 3/ prevzali výzvu dňa 23.04.2013, avšak vzájomný návrh v uvedenej 15. dňovej lehote od prevzatia výzvy nepodali. Žalovaná 3/ v odpovedi zo dňa 11.10.2013 uviedla, že nemá žiadnym spôsobom zabezpečenú bytovú náhradu a vyplatný podiel by jej neumožňoval jej zabezpečenie. Žiadala, aby sa súd zaoberal námietkou neplatnosti darovacej zmluvy zo dňa 18.01.2008 v zmysle pokynu krajského súdu. Odôvodnenie krajského súdu bolo impulzom pre žalovaných 1/ a 3/ na podanie vzájomnej žaloby o určenie absolútnej neplatnosti predmetnej darovacej zmluvy, ktorú podali na súd dňa 27.05.2019. Uznesením č. k. 2C/100/2009-496 zo dňa 23.01.2020 súd vylúčil vzájomnú žalobu žalobcov 1/ a 2/ (v tomto konaní žalovaných 1/ a 3/) o určenie, že darovacia zmluva zo dňa 18.01.2018 je absolútne neplatná na samostatné konanie a zároveň II. výrokom prerušil konanie vedené na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 2C/100/2009 do právoplatného rozhodnutia o predmetnej vzájomnej žalobe. Žalovaní 1/ a 3/ vzájomnou žalobou doručenou súdu dňa 22.05.2019 žiadali, aby súd určil absolútnu neplatnosť darovacej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX, na podklade ktorej A. B. nadobudol časť spoluvlastníckych podielov k nehnuteľnostiam, o ktorých prebiehali na súde spory vedené pod sp. zn. 2C/100/2009 a sp. zn. 2C/101/2009. V konaní vedenom pod sp. zn. 6C/4/2020 súd rozhodol o vzájomnej žalobe tak, že určil, že darovacia zmluva zo dňa XX.XX.XXXX uzavretá medzi daryňou R. B., V. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXX/XXX, XXX XX E. a obdarovaným A. B., V. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXXX/XX, XXX XX E. je neplatná, žalobcom 1/ a 2/ náhradu trov konania nepriznal a štátu priznal voči žalovanému 1/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Po podaní odvolania žalovaným 1/ A. B. K. súd G. rozsudkom č. k. 12Co/4/2022-157 zo dňa 28.04.2022 zmenil rozsudok v I. vyhovujúcom určovacom výroku tak, že žalobu zamietol a stranám ani štátu náhradu trov konania nepriznal. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 15.06.2022. V kontexte sporu medzi stranami poukázal na to, že určovací žaloba nie je prípustná (nie je daný naliehavý právny záujem) vtedy, ak rozhodnutie o merite sporu by predstavovalo len rozhodnutie o predbežnej otázke podstatnej pre rozhodnutie iného súdneho sporu, čo v súdnej veci bezpochyby nastalo, pretože tak, ako to konštatoval aj odvolací súd v konaní o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, ako prejudiciálnu otázku vo vyporiadavacom konaní, bolo potrebné riešiť otázku ne/platnosti tu napádanej darovacej zmluvy (vznesenú žalovanými) v tom zmysle, či daryňa bola v čase jej uzatvorenia schopná posúdiť význam svojho konania a jeho následky, na základe ktorej zmluvy mal žalobca nadobudnúť svoj spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnostiam, ktoré urobil predmetom vyporiadacieho konania. Dovolací súd uznesením č. k. 9Cdo/228/2022-215 zo dňa 27.02.2024, právoplatným dňa 27.03.2024 dovolanie žalobcu 1/ F. B. odmietol z dôvodu neprípustnosti podania určovacej žaloby s poukazom na judikát R 1/2023 uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Uvedené mal súd preukázané z obsahu pripojeného spisu sp. zn. 6C/4/2020. V zmysle pokynu Krajského súdu Prešov v uznesení č. k. 11Co/59/2011-168 zo dňa 26.06.2012, podľa ktorého úlohou súdu prvého stupňa bude predbežne si vyriešiť otázku platnosti darovacej zmluvy zo dňa 18.01.2008 a záveru rozsudku Krajského súdu Prešov č. k. 12Co/4/2022-157 zo dňa 28.04.2022, že ako prejudiciálnu otázku vo vyporiadavacom konaní, je potrebné riešiť otázku ne/platnosti napádanej darovacej zmluvy vznesenú žalovanými 1/ a 3/, súd na tomto mieste pristúpil k vyriešeniu otázky posúdenia platnosti predmetnej darovacej zmluvy vychádzajúc z dokazovania vykonaného v tomto spore, ako aj v spore vedenom pod sp. zn. 6C/4/2020. Žalovaný 1/ v priebehu konania namietal svedecké vyhlásenie jeho matky na čl. 30 spisu, pretože podľa neho ho určite nadiktoval žalobca, keďže ona nevládze ani písať ani čítať. Už v čase tohto vyhlásenia mala psychické problémy a liečila sa na psychiatrii. Ani podpis na tomto vyhlásení nie je jej. V odvolacom konaní uviedol, že matka v rokoch 2008 až 2009 ležala v B. O. A. K. a aj doma bola už dlhodobo chorá. I. A. sa o ňu začal starať v decembri 2007 a už v januári 2008 bola podpísaná darovacia zmluva. Naproti tomu žalobca v odvolacom konaní uviedol, že u matky išlo predovšetkým o choroby pohybového aparátu, ktoré súviseli s jej nadmernou hmotnosťou, mala XXX kg, nešlo o mentálne choroby. O matku sa starala opatrovatelka. Do jej smrti v júni 2010 ju ošetrovala H. T. O. ako obvodná lekárka a tiež H. S. ako psychiatrička. Darováciu zmluvu spísal F. H. H., na čo tento uviedol, že asi to bolo tak, ale presne si to nepamätal, avšak ak by mal akékoľvek pochybnosti o nespôsobilosti daryne na takýto právny úkon, nikdy by darováciu zmluvu nespísal. Dokonca sa jej pýtal, či vie, že sa zbavuje všetkého majetku a prečo to robí, načo odpovedala, že vie a že to robí preto, že syn A. sa o ňu stará. Na otázku odvolacieho súdu, či sa účastníci dostavili na H. N. A. K. dňa XX.XX.XXXX a tam podpísali zmluvu uviedol, že si to nepamätá a tiež si nepamätal, kde boli overované podpisy. Súd vykonal v zmysle pokynu odvolacieho súdu dokazovanie aj výsluchom svedkyne H. W. S., ktorá bola lekárka- psychiatrička neb. R. B., a ktorá na pojednávaní súdu vypovedala, že pacientka bola u nej vyšetrená dňa 02.07.2008 a podľa objektívnej anamnézy zabúda, má výpadky, jednu chvíľu niečo povie, o chvíľu niečo zabudne. Z dokumentácie od roku 2003 vyplýva, že je nervózna, má stavy úzkosti.

Podrobné vyšetrenia boli robené v roku 2004 až 2007, a potom 02.07.2008. Vtedy bolo udávané, že je kľudná, len slabá, ťažko udržiava rovnováhu, ťažko chodí, sama nevydrží ani 5 minút, vždy niekoho volá. V tom čase jej robili aj H. - R. H. D. D. A. XX, čo je D. B.. Následne bola hospitalizovaná od 13.09.2008 do 03.10.2008 na G. M.. Jej stav bol diagnostikovaný ako M.. G. s obrazom E. B. D. B. D.. Svedkyňa tento stav hodnotila ako R. B. s ďalším množstvom telesných diagnóz, čo znamenalo pre pacientku nepretržitú 24 hod. starostlivosť. Dňa 18.03.2010 bolo realizované posledné vyšetrenie, pacientka sedela na vozíku, nemohla sa už pohybovať, pri sebe mala aj kufrik. Lekárku spoznala, dobre spí, rodina sa o ňu stará, nemá samovražedné idealizácie, nezistila u nej bludy a halucinácie. Na otázku súdu, či boli u R. B. ovplyvnené rozpoznávacie schopnosti v čase uzavretia darovacej zmluvy uviedla, že to tak chcela urobiť, pretože syn A. sa o ňu staral, mala k nemu pozitívny vzťah, bola s ním v kontakte. Na otázku žalovaného 1/, či sa demencia vyvíja dlhší čas uviedla, že áno. Na otázku právneho zástupcu žalovanej 3/, či osoba so stredne hlbokou demenciou v roku 2008 mohla posúdiť a uvedomovať si obsah a následky svojho konania, odpovedala, že takáto osoba môže mať vzťah k určitej osobe, toto môže kriticky zhodnotiť. Obsah zrejme neposudzovala, ale ťažko povedať, či si uvedomovala celkove následky. Stav u takýchto osôb kolíše, závisí od viacerých okolností, napr. tlak a podobne. Taktiež ako svedkyňu súd vypočul aj H. T. O., obvodnú lekárku neb. R. B., ktorá na pojednávaní vypovedala, že určitý čas od júla 2006 a celý rok 2007 k nej nechodila. Začali spolu komunikovať od januára 2008. D. A. B. sa o ňu staral, začala opäť chodiť k nim intenzívnejšie na návštevy, pretože už horšie chodila. Komunikácia s ňou bola úplne normálna, spoznávala ju. V marci 2008 mala nejaké výpadky a syn A. ju našiel ležať ráno pri posteli pričom uviedol, že občas býva dezorientovaná. Nasadila jej lieky, pretože trpela aj inými ochoreniami ako cukrovkou a vysokým tlakom. Na otázku právneho zástupcu žalovanej 3/, či pri návšteve p. B. pozorovala stavy dezorientovanosti uviedla, že áno. V priebehu konania bolo súdom nariadené znalecké dokazovanie znalcom z odvetvia psychiatria a vyhotovený znalecký posudok č. XX/XXXX súdnou znalkyňou H. X. K., z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria (liečba alkoholizmu a toxikománie, gerontopsychiatria) a ako vyjadrenie k znaleckému posudku č. XX/XXXX žalobca predložil súdu znalecký posudok č. XX/XXXX O. B. XX.XX.XXXX znalkyne B. G. H. C., G., z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia dospelých, ktorý si dal vypracovať za účelom posúdenia záverov znaleckého posudku znalkyne H. X. K.. Súd po oboznámení sa s prednesmi strán sporu, znaleckými posudkami č. XX/XXXX W. L. XX/XXXX, obsahom spisu sp. zn. 6C/4/2020, vyžiadanými stanoviskami H. X. K. a H. D. D. V. a na základe vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi predloženými stranami sporu, nakoľko vykonanie žiadneho z nich nebolo stranami namietané ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné, či neúčelné, zistil nasledovný skutkový stav: Krajský súd Prešov uznesením č. k. 11Co/59/2011-168 zo dňa 26.06.2012, uložil súdu prvého stupňa predbežne vyriešiť otázku platnosti darovacej zmluvy, ktorú dňa 18.01.2008 uzavrel žalobca (brat žalovaných 1/ a 3/) s ich teraz už neb. matkou R. B., na podklade ktorej nadobudol časť spoluvlastníckych podielov k nehnuteľnostiam zapísaným na listoch vlastníctva č. XXX W. L. XXX, k. ú. E., nakoľko podľa žalovaných 1/ a 3/ ich matka v čase uzavretia darovacej zmluvy trpela duševnou poruchou, ktorá ovplyvňovala jej vôľovú a rozpoznávaciu schopnosť, a preto nebola spôsobilá posúdiť následky svojho konania. Darovacou zmluvou zo dňa XX.XX.XXXX nachádzajúcou sa na čl. 158 spisu sp. zn. 2C/100/2009 darovala R. B., nar. XX.XX.XXXX ako daryňa A. B., nar. XX.XX.XXXX ako obdarovanému podiely na nehnuteľnostiach, ktoré vlastnila v podielovom spoluvlastníctve, zapísaných na listoch vlastníctva č. XXX, L. XXX, k. ú. E., na základe čoho sa stal A. B. podielovým spoluvlastníkom rodinného domu súp. č. XXX, na parcele K. J. L. XX/X- zastavané plochy a nádvoria o výmere 315 m<sup>2</sup>, parcely J. K. L. XX/X- zastavané plochy a nádvoria o výmere 315 m<sup>2</sup>, parcely J. K. L. XX/X- záhrady o výmere 433 m<sup>2</sup>, zapísaných na liste vlastníctva č. XXX, k. ú. E. v podiele 6/10 k celku a rodinného domu súp. č. XXX na parcele č. XX- zastavané plochy a nádvoria o výmere 1049 m<sup>2</sup>, parcely J. K. L. XX- zastavané plochy a nádvoria o výmere 1049 m<sup>2</sup>, parcely J. K. L. XX- záhrady o výmere 361 m<sup>2</sup>, zapísaných na liste vlastníctva č. XXX, k. ú. E. v podiele 22/128 k celku, 40/128 k celku a 33/640 k celku. Na darovacej zmluve bol overený podpis daryne mestom K. dňa XX.XX.XXXX. Súčasťou darovacej zmluvy bol aj návrh na vklad vlastníckeho práva zo dňa XX.XX.XXXX adresovaný D. K. K., ktorý podľa pečiatky D. K. K. prevzala dňa XX.XX.XXXX. Vklad darovacej zmluvy bol podľa vyjadrenia právneho zástupcu žalovaného povolený dňa XX.XX.XXXX G. A. XXX/XXXX. Na vyžiadanie krajského súdu obvodná lekárka neb. R. B., H. T. O., predložila súdu dňa 08.06.2012 písomnú lekársku správu v súvislosti so zdravotným stavom neb. R. B. v rokoch 2007 a 2008, z ktorej vyplýva, že R. B. od júna 2006 do konca roka 2007 prerušila liečbu a ambulanciu nenavštívila. Prvé ošetrenie bolo v januári 2008 s príznakmi zlyhávania srdca. V marci prekonala slabšie nedokrvenie mozgu, odvtedy začali stavy dezorientácie, zhoršená mobilita. Bola vyšetrená aj psychiatrom a odporučená hospitalizácia, ktorú odmietla, a preto bola liečená ambulantne. V júni bola hospitalizovaná na geriatrickom oddelení K. pre zlyhávanie srdca. V

septembri 2008 bola hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení v Y. pre zhoršenie depresívnych stavov so suicidálnymi proklamáciami. Prepustená bola s diagnózou organický psychosyndróm s obrazom ľahkej demencie s potrebou 24 hod. opatery. Na záver uviedla, že od marca 2008 mávala stavy dezorientovanosti. Zdravotná dokumentácia neb. R. B. sa nachádza v prílohovej obálke na čl. 263 spisu a s touto zdravotnou dokumentáciou sa podrobne vysporiadala vo svojom znaleckom posudku H. X. K., súdna znalkyňa z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria (liečba alkoholizmu a toxikománie, gerontopsychiatria) v znaleckom posudku č. XX/XXXX - vid' strana 3 bod 1.5. Podklady na vypracovanie znaleckého posudku - zaobstarané znalcom: zdravotná dokumentácia posudzovanej neb. R. B.. G. G. M. U. A. Y. H. T. C. v písomnej odpovedi zo dňa 03.03.2015 na výzvu súdu poskytla informácie formou výpisu zo zdravotnej dokumentácie, z ktorých vyplýva, že neb. R. B. bola hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení v Y. M. XX.XX.XXXX B. XX.XX.XXXX, pričom išlo o prvú psychiatrickú hospitalizáciu XX ročnej pacientky. Dôvodom hospitalizácie bolo zhoršenie psychického stavu v zmysle depresívnej symptomatológie so suicidálnymi vyhrážkami a prehĺbenie kognitívne mnestickeho deficitu, ktoré bolo pri prijatí pacientky hodnotené lekárkou na úrovni stredne ťažkej demencie. Bola prijatá ako akútny stav v čase ústavnej pohotovosti v sprievode syna A. B.. Išlo o imobilnú pacientku s viacerými závažnými telesnými ochoreniami, preto bola počas hospitalizácie vyšetrená internistom a neurológom. Psychologické vyšetrenie zamerané na organicitu X.XX.XXXX /H. O. V./ potvrdilo narušenie kognitívnych funkcií na podklade organického poškodenia CNS. Aktuálny výkon svedčil pre demenciu ľahkého stupňa. H. XX bodov. Výkon bol podmienený narušenou pamäťou najmä v oblasti vstiepvosti a vybavovania. Narušená koncentrácia pozornosti, narušená schopnosť logického usudzovania a porozumenia / oslabenie výkonu aj pri jednoduchých príkazoch/. Orientácia osobou zachovaná, miestom, časom aktuálne dezorientovaná. Preukázaná afektívna labilita. Grafomotorické skúšky nebolo možné realizovať pre nehybnosť rúk. Barthelov test základných denných činností - 15 bodov svedčil pre vysoký stupeň závislosti. V priebehu hospitalizácie bola pozorovaná slovná agresivita, stavy zmätenosti so zrakovými a sluchovými halucináciami, psychomotorickým nepokojom v nočných hodinách, celková dezorientácia. Prepustená bola v čiastočne zlepšenom stave v sprievode syna do ambulantnej starostlivosti so záverom organický psychosyndróm s obrazom ľahkej demencie a depresívnou symptomatikou F06.8. V prepúšťacej správe zo dňa 03.10.2008 v časti TO: OBJ. syn /A. B.) je uvedené, cit: „Od marca je psychický stav zhoršený, boli u B. S., dali jej lieky, myslel, že jej pomôžu. Hovorí, že si poreže žily, keby už zomrela, že nechce žiť. Býva u nej jej retardovaný vnuk, jemu hovorí, aby jej išiel po nožik. Bývajú sami, syn býva od nich asi kilometer, chodí jej dávať lieky, má aj opatrovatelku. Bojí sa o ňu, aby si niečo nespravila. Má poruchy pamäte si pol roka, rozpráva sa s ním ako s manželom. Zabúda, čo sa s ním rozprávala. V marci mala asi nejakú príhodu, našli ju doma ležať, odvtedy nevie samostatne chodiť. Má nevládnú ľavú ruku, pravú má nevládnú od narodenia. Niekedy rozpráva od vecí, hovorí veci, ktoré nie sú. V noci sa jej sníva, že tam niekto bol, asi manžel.“ Zo znaleckého posudku č. XX/XXXX súdnej znalkyne H. X. K., z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria (liečba alkoholizmu a toxikománie, gerontopsychiatria) vyplýva, že v čase podpísania darovacej zmluvy, t. j. dňa XX.XX.XXXX, resp. apríl 2008, kedy bol povolený jej vklad neb. R. B. trpela organickým psychosyndrómom s obrazom ľahkej až stredne ťažkej demencie a afektívnou poruchou. Demencia sa u menovanej prejavovala najmä dezorientáciou časom a miestom, narušením koncentrácie pozornosti, poruchami pamäti v oblasti vstiepvosti a vybavovania, narušením schopnosti logického usudzovania a porozumenia a tiež poruchami afektivity v zmysle afektívnej lability a depresívnej symptomatológie Na otázku, či táto porucha ovplyvňovala jej vôľovú a rozpoznávaciu zložku pri podpísaní darovacej zmluvy, to zn., či v tom čase bola spôsobilá posúdiť následky svojho konania znalkyňa uviedla, že demencia je porucha trvalého rázu, ktorá ovplyvňovala vôľovú aj rozpoznávaciu zložku neb. R. B. pri podpise darovacej zmluvy v takej miere, že v tom čase nebola spôsobilá posúdiť následky svojho konania. Pričom išlo o takú mieru ovplyvnenia, ktorá ju robila nespôsobilou na vyhotovenie darovacej zmluvy, lebo nebola schopná chápať podstatu darovacej zmluvy a jej následkov a tiež prítomná organická depresívna porucha, ktorá zmenila prirodzené cítenie a ovplyvňovala jej rozhodovanie. Zo záveru žalobcom predloženého znaleckého posudku č. XX/XXXX zo dňa 02.03.2017 znalkyne B. G. H. C., G. z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia dospelých, ktorý si dal vypracovať sám žalobca za účelom posúdenia záverov znaleckého posudku znalkyne H. X. K. vyplýva, že neb. R. B. bola plne spôsobilá k právnomu úkonu darovania v roku 2008. Znalecký posudok obsahuje deskripciu znaleckého posudku č. XX/XXXX H. X. K., posudkovú časť, analýzu dostupných informácií, rekonštrukciu záverov a záver, z ktorého vyplýva predpoklad, že nebohá bola dostatočne spôsobilá posúdiť následky svojho konania, pretože napr. v období podpisovania darovacej zmluvy je u pacientky popisované lucidné správanie, jasné vedomie, primeraná orientácia a kontaktibilita, čo u pravej demencie by nebolo možné. Podľa znalkyne prítomnosť organickej depresívnej poruchy môže mať na kvalitu prežívania nepriaznivý

vplyv, podieľa sa na „zhoršovaní“ celkového obrazu zdravotného stavu pacienta (skleslosť, unaviteľnosť, spomalenosť, náchylnosť na infekty a i.), nemôže mať však podstatný vplyv na vnímanie a chápanie reality. V spore vedenom pod sp. zn. 6C/4/2020 boli na návrh žalobcu, ktorý nesúhlasil s podanou vzájomnou žalobou a za účelom odstránenia rozporov medzi predloženými znaleckými posudkami vypočítané obidve súdne znalkyne. Súdna znalkyňa B. G. H. C., G. uviedla, že klinická psychológia, psychológia zdravotnícka sa zaoberá psychikou človeka a jeho zdravotnou prosperitou, jeho zdravotným prosperovaním a psychickým prosperovaním v súvislosti so zdravím, pracuje s biologickou psychológiou a vychádza z toho v akom zdravotnom stave je človek. V tomto prípade skúmali zdravotnú dokumentáciu, výpovede, ktoré boli k dispozícii a urobila sa rekonštrukcia, kde sa na určitej hladine pravdepodobnosti predpokladá, že v takom psychickom stave dotýčný človek mohol byť a asi tak mohol fungovať mozog, myslenie, pamäť, pozornosť. Samotný stav psychických funkcií je závislý od aktuálneho zdravotného stavu, napr. ak má niekto hypertenziu, ako osciluje hypertenzia, tak sa psychika správa, keď má niekto cukrovku, podobne tak sa správa. Mozog a hlavne kôra mozgová, ktorá produkuje psychiku, myslenie, pamäť a všetko, je plne závislá od miery dokysličenia, od biochemického stavu, od kvality štruktúry. Demencia, nie je len zmena hmoty, ktorú je možné vidieť cez zobrazovacie metódy, ale je to dynamická vec. Celú vec bolo veľmi ťažké rekonštruovať a dať stopercentné stanovisko, lebo také v psychológii neexistuje. Je to len podporný, ale nie stopercentný dôkaz. Psychiater má výhodu v tom, že je to lekár, ktorý sa opiera o hmotu, ktorej lepšie rozumie a potom posudzuje psychické efekty, aké mohli byť. Psychológ ide na to opačne, posudzuje psychické správanie, konanie a všetky produkcie a dáva spätnú súvislosť s pravdepodobnou kvalitou hmoty. Nie je lekár, je to hraničná disciplína, má skúšky z biológie, zdravotného systému, aj z anatómie a má chápať, keď je kvalita hmoty taká, aký robí psychický efekt, ale sú tam pridružené interné diagnózy a ak si dobre pamätá, bolo to komplikované závažnými chronickými ochoreniami, tak toto mení psychický stav. Nie preto aká je úroveň demencie, lebo keď sa povie demencia, je potrebné si predstaviť devastáciu nervovej hmoty, ale ako oscillovali diagnózy vo vzťahu k hmote, načo kôra mozgová je veľmi citlivá a podľa toho sa aj správa v danom čase. Súdna znalkyňa H. X. K. na pojednávaní uviedla, že psychiater je lekár, ktorý sa zaoberá diagnostikou a liečbou duševných porúch a porúch správania. Tie sú zaklasifikované v medzinárodnej klasifikácii chorôb, tých sa musia pridrižovať. Okrem toho majú aj normy, podľa ktorých musia postupovať, aby diagnostikovali nejakú duševnú poruchu alebo poruchu správania. Keďže v tomto prípade išlo o nebohú pani B., nemohla ju vyšetriť osobne, ale musela čerpať len z dostupnej spisovej a zdravotnej dokumentácie, ktorá poukazovala na to, že v čase podpísania darovacej zmluvy už tam ťažkosti psychického rázu boli. Aj to, čo spomínala G. C., telesné choroby, tá psychická porucha, to nebola otázka pol roka ani roka, to sa vyvíja dlhodobo a telesné poruchy, vysoký krvný tlak, cukrovka, ateroskleróza a mnoho ďalších, mali vplyv na to, ako sa menili cievy v mozgu a ako sa postupne vyvíjala duševná porucha, postupne sa zhoršovala pamäť, logické, abstraktné a iné myslenie. V dôsledku toho sa potom zhoršuje aj chápavosť, úsudok ale aj prejavy, napr. to, že mala depresie, samovražedné myšlienky, že bola emočne labilná, to bolo tiež na báze sklerózy mozgu. To, že trpela demenciou bolo zdokumentované v jej zdravotnej dokumentácii a upozornila na to, že lekár, psychiater používa pomocné vyšetrenia, napr. zobrazovacie CT, magnetická rezonancia alebo spolupracuje s klinickým psychológom, ktorý mu testovými metódami niektoré veci vie odmerať alebo vie podrobnejšie vyšetriť a navzájom sa dopĺňajú, ale klinický obraz je rozhodujúci. Na stránkach Ministerstva zdravotníctva sa uvádza, že čo sa týka demencie, jedna vec je, že sa nameria H. XX-XX, to je test, ktorý svedčí pre stredne ťažkú demenciu. Uvádzajú jej ľahký organický syndróm s ľahkou demenciou, ale na druhej strane to, čo popisuje psychiatrička, ktorá ju vyšetrowala v Levoči, že ona nevedela kde je, časovo bola dezorientovaná, nechápala jednoduchým príkazom, tam boli také poruchy novopamäti aj staropamäti, ktoré sú zdokumentované. Ďalšia vec bolo to, že trpela stavom zmätenosti, že bola depresívna, a to všetko podľa jej názoru malo vplyv na to, ako sa ona rozhodla, keď podpisovala darovaciu zmluvu. Lebo títo ľudia sú sugestibilnejší, manipulatívnejší a tým, že bola depresívna, mala také rodinné pomery ako mala, na to treba prihliadať. Preto vo svojom znaleckom posudku napísala, že nebola spôsobilá v januári 2008, lebo tie zmeny sa vyvíjajú postupne, keďže tam bolo viac cievnej zložky, tak je pravdepodobné, že to boli schodíky. Vždy padá na nižšiu úroveň a v tej nižšej úrovni sa to zase zhoršuje. Pani B., tak ako povedal jej syn, keď ju hospitalizovali v auguste 2008, trpela zmenami, nepamätala si mená, tak, keď pred pol rokom sa mylila, tak aj pred pol rokom, v marci už bola chorá a tá porucha bola prítomná už v januári. Polemizovať o tom, či v tom čase bola také ľahká, že to mohla podpísať alebo stredne ťažká, že už nechápala dôsledky svojho konania; vylúčiť by sa to dalo vtedy, keby jej syn, ktorý bol s ňou spisovať darovaciu zmluvu, si dal urobiť v tom čase vyšetrenie u psychiatra z dôvodu právnej istoty. Tak by sa to malo správne robiť. Ale neurobil to a jej názor je, že tá porucha bola také, že pani B. nechápala, bola ovplyvniteľná, dôsledky si neuvedomovala a trvá na tom, že to bolo už v januári. Na základe uznesenia súdu predložila H. X. K. dňa 24.03.2021 písomné

stanovisko k duševnému stavu neb. R. B., v ktorom uviedla, že v zdravotnej dokumentácii posudzovanej neb. R. B. je riadne zdokumentovaný klinický obraz ľahkej až stredne ťažkej demencie v komorbidite s organickou depresívnou poruchou a somatickou polymorbiditou vrátane staršieho lakunárneho ictu v oblasti capsula externa vpravo /H. W. CT mozgu dňa 14.09.2008/ a pri hospitalizácii na psychiatrickom oddelení v Y. M. XX.XX.XXXX do 03.10.2008 bolo realizované psychologické vyšetrenie zamerané na organicitu s popisom stavu kognitívnych funkcií a miery ich postihnutia procesom poškodenia CNS a nie vplyvom emočnej poruchy /viď odborné vyjadrenie prim. H. T. C. pre Okresný súd Kežmarok zo dňa 30.03.2015/. H. W. S. /psychiatricka/ uviedla do zápisnice z pojednávania na Okresnom súde Kežmarok zo dňa 02.12.2013, že stav po prepustení z vyššie spomenutej hospitalizácie hodnotila ako hlbšiu demenciu, čo je tiež dôkazom správnosti záverov psychiatrického znaleckého posudku, pričom výpoveď H. T. O., na pojednávaní na Okresnom súde Kežmarok dňa 02.12.2013, že pri kontakte s ňou počas jej návštev v domácom prostredí ako obvodnej lekárky bola posudzovaná „normálna a spoznávala ma“ nevyklučuje prítomnosť demencie. Zároveň vypovedala, že aj syn p. A. B. uviedol, že „mala nejaké výpadky a že občas bývala dezorientovaná....“ Úvahy psychologičky o pseudodemencii pri organickej afektívnej poruche a nezohľadnení vplyvu chronických telesných ochorení na klinický obraz sú z medicínskeho hľadiska pre nedostatočnú odbornosť nesprávne interpretované a jej tvrdenie o kompenzácii psychického stavu posudzovanej - lucidné, jasné vedomie, priemerná orientácia a kontaktilita - nie sú podložené žiadnym relevantným psychiatrickým vyšetrením z dôvodu právnej istoty k dátumu podpisu darovacej zmluvy. Nakoľko bol znalecký posudok znalkyne H. X. K. posúdený znalkyňou z iného odboru a odvetvia, súd si k takému postupu vyžiadal stanovisko H. D. D. V. z Odboru znaleckej, tlmočnickej a prekladateľskej činnosti, sekcia dohľadu, podľa ktorého ministerstvo pri analýze príslušnosti znalcov vychádza zo skutočnosti, že obsahové vymedzenie odborov a odvetví znaleckej činnosti podľa prílohy č. 2 k vyhláske č. 228/2018 Z. z. je súčasťou všeobecne záväzného právneho predpisu. Na posúdenie otázky, či mohla byť dospelá osoba spôsobilá ako darkyňa uzavrieť darovaciu zmluvu, hoci bola v čase posudzovania už zosnulá, sú podľa obsahového vymedzenia znaleckej činnosti príslušní znalci zapísaní do zoznamu znalcov, tlmočníkov a prekladateľov v odbore Zdravotníctvo a farmácia, odvetví Psychiatria. Keďže znalcom bola dostupná zdravotná dokumentácia, na posúdenie spôsobilosti darkyne bolo potrebné lekárske vzdelanie. Znalci zapísaní v odbore Psychológia nemajú lekárske vzdelanie, preto nie sú príslušní na posudzovanie zdravotnej dokumentácie. Znalci zapísaní v odbore Psychológia, odvetví Klinická psychológia dospelých, by mohli posudzovať niektoré aspekty pamäti a inteligencie zosnulých osôb, ak by boli dostupné klinické vyšetrenia darkyne psychologom s použitím psychologických testov a dotazníkov. Tieto zistenia by mohli byť podkladmi pre znalca zapísaného v odvetví Psychiatria, ktorý môže zhodnotiť spôsobilosť darkyne uzavrieť darovaciu zmluvu na základe komplexnej dostupnej zdravotnej dokumentácie. Okrem toho ministerstvo uviedlo, že posudzovať znalecký posudok iného znalca nie je obsahom znaleckej činnosti znalcov fyzických osôb. V obsahovom vymedzení znaleckej činnosti nie je uvedené, že znalci môžu skúmať iné znalecké posudky a výsledok takéhoto skúmania môže mať formu znaleckého posudku. Ide o zjavné prekročenie rozsahu znaleckého posudzovania, ktoré nie je zamerané na posudzovanie iných znaleckých posudkov. Ak niektoré osoby, resp. znalci, chcú posudzovať znalecké posudky z rôznych odborných hľadísk, môžu ich posudzovať, ale nie v rámci výkonu znaleckej činnosti. V tomto spore súd ako prejudiciálnu otázku riešil otázku neplatnosti vznesenú žalovanými 1/ a 3/ z dôvodov uvedených v § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nakoľko až po jej vyriešení môže rozhodnúť o podanej žalobe žalobcu týkajúcej sa zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva, to zn. vyriešením tejto prejudiciálnej otázky je možné dosiahnuť sledovaný cieľ a konečný zmysel rozhodnutia v tomto spore. Žalovaní 1/ a 3/ namietali neplatnosť darovacej zmluvy s poukazom na ustanovenie § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Pre nedostatok spôsobilosti podľa tohto ustanovenia sa nevyžaduje rozhodnutie súdu o pozbavení, či obmedzení spôsobilosti osoby na právne úkony, ale dôkaz, že osoba konala v duševnej poruche. V týchto konaniach sa duševná porucha zisťuje v súlade s poznatkami vedných disciplín - predovšetkým z odboru zdravotníctva a jeho odvetvia psychiatrie. Skutkovú otázku, či v konkrétnom čase išlo o konanie v duševnej poruche, treba v každom prípade preukázať. Takéto určenie neplatnosti právneho úkonu si vyžaduje bezpečné zistenie, že účastník právneho úkonu v čase, keď právny úkon urobil, nedokázal posúdiť následky svojho konania alebo svoje konanie ovládnuť (viď rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 15.02.2012, sp. zn. 30 Cdo/1560/2011). Odborná literatúra zdôrazňuje, že pri posudzovaní spôsobilosti už zomretých osôb k jednotlivému právnomu úkonu je úloha znalca podstatne znížená. Nemôže sa v takom prípade spoľahnúť na výpoveď posudzovaného, ale vychádza iba zo spisového materiálu. Bol zaujatý a odôvodnený názor, že pri znaleckom skúmaní sa má v takom prípade vychádzať len z niektorých svedeckých výpovedí, a to najlepšie z tých, ktorým súd uveril a o znalecké zhodnotenie ktorých sudca znalca požiadal. Inak by sa mal zamerať skôr na zdravotnícke nálezy, najmä

na záznamy z doby najbližšie posudzovanému právnomu úkonu (Brichcín, S.: Soudně psychiatrická expertiza z pohledu znalecké praxe, Bulletin advokacie. Bulletin advokacie č. 4/1998, s. 23 a nasl.). V spore boli vyhotovené dva znalecké posudky, a to súdom ustanovenou znalkyňou H. X. K. z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria (liečba alkoholizmu a toxikománie, gerontopsychiatria), znalecký posudok č. XX/XXXX a súkromný znalecký posudok č. XX/XXXX predložený žalobcom od znalkyne B. G. H. C., G. z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia dospelých. Ako už z vyššie uvedeného vyplýva závery predložených znaleckých posudkov boli rozdielne a navyše boli vypracované aj znalcami z rôznych odborov a odvetví. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že psychiater je absolventom vysokoškolského štúdia na lekárskej fakulte (H.) a po 5 ročnej praxi lekára absolvoval atestáciu v odbore psychiatria. Zaoberá sa psychickými poruchami najmä z biologického hľadiska a má kompetenciu na nozologickú diagnostiku demencií. Psychológ je absolvent vysokoškolského štúdia psychológie na filozofickej fakulte (Mgr.), ďalším vzdelávaním môže získať špecializáciu v klinickej psychológii a podieľa sa na psychodiagnostike s popisom čŕt, vlastností a psychických funkcií človeka v súvislosti s jeho osobnosťou a prostredím v ktorom žije. Samotná B. G. H. C., G. vo svojom vyjadrení na pojednávaní uviedla, že klinická psychológia sa zaoberá psychikou človeka a jeho zdravotnou prosperitou, jeho zdravotným prosperovaním a psychickým prosperovaním v súvislosti so zdravím. Demencia podľa nej, nie je len zmena hmoty, ktorú by bolo možné vidieť cez nejaké zobrazovacie metódy, ale je to dynamická vec, ktorá znamená v akom aktuálnom stave človek je. Stopercentné stanovisko v psychológii neexistuje, je to len podporná vec, ale nie stopercentný dôkaz. Podľa nej psychiater má výhodu v tom, že je to lekár, ktorý sa opiera o hmotu, ktorej lepšie rozumie a potom posudzuje psychické efekty, aké mohli byť. Naproti tomu H. K. uviedla, že musela čerpať len z dostupnej spisovej a zdravotnej dokumentácie, ktorá poukazovala na to, že v čase podpísania darovacej zmluvy už ťažkosti psychického rázu u neb. R. B. boli. Aj všetky ostatné choroby tak, ako ich uviedla B. C. mali vplyv na to ako sa menili cievy v mozgu a ako sa postupne vyvíjala duševná porucha, postupne sa zhoršovala pamäť, logické, abstraktné a iné myslenie, v dôsledku čoho sa potom zhoršuje aj chápanosť, úsudok ale aj prejavy, napr. to, že mala depresie, samovražedné myšlienky, že bola emočne labilná, to všetko bolo na báze sklerózy mozgu. To, že trpela demenciou bolo zdokumentované v jej zdravotnej dokumentácii. Upozornila na to, že lekár, psychiater používa pomocné vyšetrenia, napr. zobrazovacie CT, magnetickú rezonanciu, alebo spolupracuje s klinickým psychológom, ktorý mu testovými metódami niektoré veci vie odmerať alebo podrobnejšie vyšetriť a navzájom sa dopĺňajú, avšak klinický obraz, ktorý podá lekár, psychiater je rozhodujúci. V písomnom stanovisku zdôraznila, že úvahy psychologičky o pseudodemencii pri organickej afektívnej poruche a nezohľadnení vplyvu chronických telesných ochorení na klinický obraz sú z medicínskeho hľadiska pre nedostatočnú odbornosť nesprávne interpretované a jej tvrdenie o kompenzácii psychického stavu posudzovanej - lucidné, jasné vedomie, priemerná orientácia a kontaktibilita - nie sú podložené žiadnym relevantným psychiatrickým vyšetrením z dôvodu právnej istoty k dátumu podpisu darovacej zmluvy. Zohľadňujúc stanovisko Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (čl. 112 spisu sp. zn. 6C/4/2020) súd za relevantný v tomto spore považoval znalecký posudok H. X. K., nakoľko na posúdenie otázky, či mohla byť dospelá osoba spôsobilá ako darkyňa uzavrieť darovaciu zmluvu, hoci bola v čase posudzovania už zosnulá, sú podľa obsahového vymedzenia znaleckej činnosti príslušní znalci zapísaní do zoznamu znalcov, tlmočníkov a prekladateľov v odbore Zdravotníctvo a farmácia, odvetví Psychiatria. Vzťah psychiatra a psychológa pri vyšetrení duševného stavu tak, ako uvádza ministerstvo plne korešponduje s tým, čo na pojednávaní uviedla H. K.. Navyše posudzovať znalecký posudok iného znalca nie je obsahom znaleckej činnosti znalcov fyzických osôb. Znalkyňa H. K. ako uviedla vo svojom vyjadrení na pojednávaní, v stanovisku ale aj v znaleckom posudku, vychádzala zo zaobstaranej zdravotnej dokumentácie neb. R. B. a taktiež z obsahu súdneho spisu sp. zn. 9C/100/2009. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že darovaciu zmluvu, ktorou R. B. darovala svojmu synovi A. B. svoj podiel na nehnuteľnostiach zapísaných na listoch vlastníctva č. XXX W. XXX, k. ú. E. je potrebné považovať za absolútne neplatný právny úkon, pretože darkyňa v čase darovania nehnuteľností nemala spôsobilosť na právny úkon - uzavretie predmetnej darovacej zmluvy. Ako vyplýva z predloženého znaleckého posudku H. X. K. č. XX/XXXX znalkyňa po preštudovaní zdravotnej dokumentácie skonštatovala, že nebohá R. B., nar. XX.X.XXXX, zomr. X.X.XXXX, v čase podpísania darovacej zmluvy trpela organickým psychosyndrómom s poruchami afektivity, kognitívnou dysfunkciou a poruchami správania v komorbidite so somatickou polymorbiditou. Z forenzného hľadiska je podstatná skutočnosť, že trpela dementným syndrómom ľahkého až stredne ťažkého stupňa, ktorý je bežným nálezom vo vyššom veku a u XX ročnej posudzovanej sa prejavoval najmä poruchami pamäti, intelektu a afektivity. Základným kritériom syndrómu demencie je jeho trvanie po dobu najmenej 6 mesiacov s poklesom intelektových funkcií. Jeho trvanie potvrdil jej syn A. B., ktorý pri jej prijatí na psychiatrické oddelenie dňa 13.9.2008 objektívne udáva: „Od marca je psychický stav zhoršený.. hovorí,

že si poreže žily, keby už zomrela, nechce žiť. Býva s ňou jej retardovaný vnuk, jemu hovorí, aby išiel po nožík... Bojí sa, aby si niečo nespravila. Má poruchy pamäti asi pol roka, rozpráva s ním ako s manželom. Zabúda, čo sa s ním rozprávala. V marci mala asi nejakú príhodu, našli ju doma ležať, boli u obvodnej lekárky, tá im dala lieky, odvtedy nevie samostatne chodiť, má nevládnú ľavú ruku, pravú má nevládnú od narodenia. Dakedy rozpráva od vecí /hovorí veci, ktoré nie sú/. V noci sa jej sníva, že tam niekto bol, asi manžel.“ Podľa zdravotnej dokumentácie nebohej je zrejmé, že trpela nielen poklesom pamäti a schopnosti učiť sa novým veciam so sťaženým vybavovaním informácií, ale mala ťažkosti s vybavovaním mien blízkych osôb, bola časom, miestom a situáciou dezorientovaná, nesebestačná, závislá od 24 hodinovej opatery inými osobami. Poruchy afektivity sa u nej prejavovali najmä emočnou labilitou až nezdržanlivosťou a depresívnymi rozladami so samovražednými proklamáciami. Testové výsledky MMSE zo dňa 2.7.2008 s celkovým skóre XX/XX a dňa X.XX.XXXX XX/XX svedčia pre strednú kognitívnu poruchu (XX-XX). Barthelov test základných denných činností 15 b svedčil pre vysoký stupeň závislosti. V prípade posudzovanej išlo podľa priebehu o vaskulárnu demenciu, ktorú podporuje súčasná prítomnosť výskytu hypertenzie, poruchy lipidového metabolizmu a prítomnosť aterosklerózy. Svedčí pre ňu aj klinický priebeh s postupnou stratou výkonnosti a pružnosti, sťaženou koncentráciou pozornosti, vštiepivosťou pamäti a sťaženou výbavnosťou, narušená schopnosť logického usudzovania a porozumenia (oslabenie výkonu aj pri jednoduchých príkazoch), výrazné emočné zmeny - silné a málo brzdené afekty, smútok, samovražedné proklamácie, stavy zmätenosti, neprimerané správanie /koprolálie, verbálna agresivita/. Prítomnosť známk demencie svedčí o trvalej poruche, ktorou trpela nebohá R. B. už v čase podpísania darovacej zmluvy medzi ňou ako darykyňou a žalovaným ako obdarovaným t. j. dňa XX.X.XXXX, resp. apríl 2008, ktorej vklad bol povolený pod č. A. XXX/XX - XXX/XX (č. I. 157-159 spisu). Demencia aj ľahkého stupňa ovplyvňovala vôľovú aj rozpoznávaciu zložku posudzovanej pri podpise darovacej zmluvy v takej miere, že v tom čase nebola spôsobilá posúdiť následky svojho konania, pričom išlo o takú mieru ovplyvnenia, že ju robila nespôsobilou na vyhotovenie darovacej zmluvy, lebo nebola zachovaná schopnosť chápať podstatu darovacej zmluvy a jej následkov, a tiež bola prítomná organická depresívna porucha, ktorá zmenila jej prirodzené cítenie a ovplyvňovala jej rozhodovanie. Znalkyňa sa podľa názoru súdu dostatočne vysporiadala so zdravotným stavom neb. R. B. zo všetkých dostupných a jej predložených podkladov, pričom na svojom závere o tom, že demencia u neb. bola porucha trvalého rázu, ktorá ovplyvňovala vôľovú aj rozpoznávaciu zložku neb. R. B. pri podpise darovacej zmluvy v takej miere, že v tom čase nebola spôsobilá posúdiť následky svojho konania a išlo o takú mieru ovplyvnenia, ktorá ju robila nespôsobilou na vyhotovenie darovacej zmluvy, lebo nebola schopná chápať podstatu darovacej zmluvy a jej následkov a tiež prítomná organická depresívna porucha, ktorá zmenila prirodzené cítenie a ovplyvňovala jej rozhodovanie, zotrvala aj vo svojom vyjadrení na pojednávaní v spore 6C/4/2020 a taktiež aj v písomnom stanovisku zo dňa 24.03.2021. Okrem toho všetku, či už zdravotnú a taktiež aj spisovú dokumentáciu mala k dispozícii dvakrát, a to prvýkrát v priebehu rokov 2015 a 2016, keď vyhotovovala znalecký posudok a opätovne v rokoch 2020 a 2021 (vyžiadala si ju podaním zo dňa 28.10.2020), keď pripravovala svoje písomné stanovisko. V obidvoch prípadoch, po preštudovaní dokumentácie zotrvala na rovnakých záveroch. Závery znalkyne sú podporené aj vyjadreniami strán sporu, nakoľko žalovaní 1/ a 3/ od počiatku tvrdili, že ich matka nebola spôsobilá uzavrieť darovaciu zmluvu, keďže jej to neumožňoval jej zdravotný stav. To sa snažil preukázať žalovaný 1/ aj tým, že podpis na svedeckom vyhlásení neb. R. B. (čl. 30 spisu) nebol jej podpisom, pričom poukázal na záver znaleckého posudku č. XXX/XXXX O. z odboru školstva a kultúry, odvetvie psychológia, špecializácia grafológia W. C., z ktorého vyplýva, že v prípade podpisu na tomto vyhlásení išlo o odlišného pisateľa. Znalecký posudok však súdu nebol predložený v celku, a preto súd ho nemôže vyhodnotiť ako hodnoverný listinný dôkaz. Vyhlásenie nebolo datované, ale pravdepodobne je z roku 2010, keďže bolo doručené súdu dňa 07.04.2010, pred pojednávaním, ktoré sa konalo dňa 08.04.2010. Preto na podporu tvrdenia žalovaného 1/ možno poukázať na to, že sám žalobca pri jej prijatí na psychiatrické oddelenie dňa 13.9.2008 objektívne uviedol, že má nevládnú ľavú ruku a pravú má nevládnú od narodenia. Aj z písomnej správy primárky psychiatrického oddelenia H. C. vyplýva, že grafomotorické skúšky nebolo možné realizovať pre nehybnosť rúk. Ďalej z vyjadrenia žalobcu vyplýva, ako to už uviedla aj znalkyňa, že sám žalobca pri prijatí na psychiatrické oddelenie potvrdil trvanie demencie neb. R. B. spätne, t. j. už aj v čase uzavretia darovacej zmluvy. Aj keď sa to na prvý pohľad nezdá, ale v kontexte vyjadrení strán možno uzavrieť, že všetky strany zhodne tvrdili, že neb. R. B. trpela demenciou už v čase uzavretia darovacej zmluvy. Nemožno opomenúť ani výpovede svedkýň, keď svedkyňa W. I. tvrdila, že otec strán sporu chcel prepísať svoju polovicu domu na dcéru H. a druhú polovicu na F., ale nestihol to a svedkyňa K. H. uviedla, že keď bola so sestrou naposledy pred dvoma rokmi, t. j. v roku 2008, už vtedy nevedela kto je a bolo to s ňou zle po fyzickej aj psychickej stránke. Zároveň zhodne so svedkyňou I. uviedla, že vedela, že sestra aj s nebohým manželom T. chceli

dom prepísať na deti F. a H.. Ďalej svedkyňa H. S. hodnotila stav neb. R. B. ako hlbšia demencia s ďalším množstvom telesných diagnóz, pričom sama uviedla, že takáto demencia sa vyvíja dlhší čas. Taktiež uviedla, že takáto osoba môže mať vzťah k určitej osobe, toto môže kriticky zhodnotiť. Obsah úkonu zrejme neposudzovala, ale ťažko povedať, či si uvedomovala celkove následky. Stav u takýchto osôb kolíše, závisí od viacerých okolností, napr. tlak a podobne. Toto jej tvrdenie je v zhode s tým, čo uviedla znalkyňa H. X. K.. A napokon aj svedkyňa H. T. O., uviedla, že pozorovala u neb. stavy dezorientovanosti. To, že podľa nej ju spoznávala a komunikácia s ňou bola normálna, nevylučovalo u neb. R. B. prítomnosť demencie. Súd vykonaným dokazovaním v tomto spore a v spore sp. zn. 6C/4/2020 v zmysle pokynu krajského súdu predbežne vyriešil otázku platnosti darovacej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX, keď z vyššie uvedeného vyplýva, že daryňa v čase darovania nehnuteľností nemala spôsobilosť na právny úkon - uzavretie predmetnej darovacej zmluvy, a preto je darovacia zmluva absolútne neplatným právnym úkonom. Výška spoluvlastníckych podielov strán sporu ako podielových spoluvlastníkov uvedená na liste vlastníctva č. XXX, k. ú. E. nezodpovedá skutočnému stavu, ktorý vyplynul z dokazovania súdu, a preto nie je možné v zmysle návrhu žalobcu vyporiadať podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiam podľa veľkosti v ňom uvedených spoluvlastníckych podielov. Už z tohto dôvodu súd návrh žalobcu na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva zamietol. Okrem toho mal súd za to, že pre nevyporiadanie podielového spoluvlastníctva existujú aj dôvody hodné osobitného zreteľa. Po prerušení konania z dôvodu prebiehajúceho sporu o určenie neplatnosti darovacej zmluvy, súd uznesením č. k. KK-2C/100/2009-547 zo dňa 10.04.2024, právoplatným dňa 22.04.2024, rozhodol o pokračovaní v konaní. Z obsahu spisu vyplýva, že pojednávania boli odročované za účelom uzatvorenia mimosúdnej dohody, ale ani po viacerých návrhoch na mimosúdne riešenie sporu, nedošlo k vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva medzi stranami dohodou, a to zväčša z dôvodu nezhôd medzi žalobcom a žalovaným 1/, postojom žalovaného 1/ ku komplexnému riešeniu vzájomných spoluvlastníckych vzťahov a odkázanosti žalovaných 1/ a 3/ na bývanie v rodinnom dome, ktorý je predmetom vyporiadania. Zo strany žalobcu bol prednesený aj návrh na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva nariadením predaja nehnuteľností a rozdelením výťažku medzi spoluvlastníkov, ale s takouto alternatívou súhlasil len žalovaný 2/, ktorý predmetné nehnuteľnosti nechcel nadobudnúť do výlučného vlastníctva a súhlasil s akýmkoľvek spôsobom vyporiadania. Na pojednávaní súdu dňa 15.11.2024 súd spor prejednal a rozhodol bez účasti strán sporu. Žalobca a žalovaný 2/ boli na pojednávaní zastúpení právnymi zástupcami. Žalovaný 1/, žalovaná 3/ a jej právny zástupca neúčast' na pojednávaní neospravedlnili, o jeho odročenie nežiadali, pričom predvolanie na pojednávanie im bolo riadne a včas doručené. Nakoľko nebol podaný návrh na odročenie pojednávania ani dôvody jeho odročenia, súd v súlade s § 180 Civilného sporového poriadku pojednával v neprítomnosti strán sporu, za účasti právneho zástupcu žalobcu a právneho zástupcu žalovaného 2/. Žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu zotrval na podanej žalobe v celom rozsahu s tým, aby súd prikázal nehnuteľnosti buď do jeho výlučného vlastníctva alebo do podielového spoluvlastníctva žalovaných 1/ a 3/, ktorí tieto nehnuteľnosti užívajú, keďže on ich neužíva, za súčasného vyplatenia vyporiadacieho podielu podľa znaleckého posudku z roku 2010. Akékoľvek iné rozhodnutie podľa neho porušuje ústavné práva na ochranu jeho majetkových práv a bolo by v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaní 1/ a 3/ neakceptovali jeho mimosúdne riešenie sporu a za viac ako 15 rokov mohli túto situáciu vyriešiť, čo je dostatočný dôvod, aby súd neakceptoval ich aktuálny zdravotný stav, keď nie sú ochotní ani hradiť pomernú časť nájomného za užívanie jeho podielu. Ak by súd dospel k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa na to, aby nevyporiadal podielové spoluvlastníctvo, navrhol, aby z toho istého dôvodu priznal jemu a žalovanému 2/ náhradu trov konania, keďže jeho neúspech v konaní bol prioritne vyvolaný správaním sa žalovaných 1/ a 3/. Žalovaný 2/ prostredníctvom svojho právneho zástupcu taktiež zotrval na svojich vyjadreniach v priebehu sporu a navrhoval rovnaký spôsob vyporiadania ako žalobca s tým, že predmetný stav je neudržateľný, pretože ani on nemôže vykonávať svoje ústavou mu garantované práva vo vzťahu k nehnuteľnosti tak, ako mu prináležia v zmysle Občianskeho zákonníka. Nemôže užívať nehnuteľnosť, ktorú užívajú žalovaní v 1/ a 3/ a nemôže s ňou ani nakladať, keďže je tam viac spoluvlastníkov. Žalovaný 1/ svojím konaním zapríčinil stav, keď nehnuteľnosti nie sú vyporiadané, hoci aj on mu ponúkol svoj spoluvlastnícky podiel a navrhol rôzne alternatívy. Na žiadnu z nich nereflektoval a neprejavoval žiadnu snahu o to, aby nejakým spôsobom vyriešil svoje bývanie, resp. nebránil v užívaní a vlastníckych právach ostatných spoluvlastníkov. Rovnako ako žalobca aj on navrhoval, aby vznikuté náklady, či už na strane žalobcu ako aj na jeho strane, hradil žalovaný 1/. Súd po oboznámení sa s obsahom žaloby, vyjadreniami strán sporu, uznesením krajského súdu a na základe vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi predloženými stranami, nakoľko vykonanie žiadneho z nich nebolo stranami namietané ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné, či neúčelné a taktiež na základe vykonaného znaleckého dokazovania po oboznámení sa so znaleckým posudkom č. XXX/XXXX zistil

nasledovný skutkový stav: Žalobca je podielovým spoluvlastníkom pozemku parcela registra J. K. L. XX/X o výmere 433 m<sup>2</sup>, druh pozemku záhrady, pozemku parcela registra J. K. L. XX/X o výmere 315 m<sup>2</sup>, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria a stavby súp. č. XXX, druh stavby rodinný dom, postavený na parcele registra J. K. L. XX/X o výmere 315 m<sup>2</sup>, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, zapísaných na liste vlastníctva č. XXX, k. ú. E., obec E., okres K., vedeného M. N. K., katastrálny odbor, v spoluvlastníckom podiele 6/10 k celku pod B1 s titulom nadobudnutia Darovacia zmluva A. XXX/XX-XXX/XX, v spoluvlastníckom podiele 1/10 k celku pod B3 s titulom nadobudnutia B. XXXX/XX O./XX-XX-XXX/XX. Ďalším podielovým spoluvlastníkom pozemku je žalovaný 1/ F. B., ktorého spoluvlastnícky podiel je 1/10 k celku pod B2 s titulom nadobudnutia B. XXXX/XX O./XX-XX-XXX/XX, žalovaný 2/ H. B., ktorého spoluvlastnícky podiel je 1/10 k celku pod B4 s titulom nadobudnutia Osvedčenie o ded. XX XXX/XXXX, O. XXXX/XX-XX/XX a žalovaná 3/ H. A. (predtým H.), ktorej spoluvlastnícky podiel je 1/10 k celku pod B5 s titulom nadobudnutia B. XXXX/XX O./XX-XX-XXX/XX. Tieto skutočnosti mal súd preukázané z aktuálneho výpisu z listu vlastníctva č. XXX, k. ú. E.. Z predloženého znaleckého posudku č. XXX/XXXX vypracovaného znalcom P. F. Q., odbor stavebníctvo, odvetvie odhad hodnoty nehnuteľností, pozemné stavby, mal súd preukázané, že rodinný dom má tri nadzemné podlažia, z čoho prvé nadzemné podlažie slúži ako technické podlažie, ktoré je rozdelené na dve časti pre každú bytovú jednotku umiestnenú na druhom a treťom nadzemnom podlaží. Stavba má dva samostatné byty so samostatným kúrením a samostatnými meraniami pre jednotlivé byty. Užívateľom prvého nadzemného podlažia je F. B.. H. A. užíva časť prvého nadzemného podlažia a súčasne aj byt na Q. U. G.. Úlohou znalca bolo stanoviť všeobecnú cenu nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. XXX, k. ú. E., vedľajšej hospodárskej budovy a vonkajších úprav. Podľa záverov znaleckého posudku je všeobecná hodnota týchto nehnuteľností a vonkajších úprav 74.800,- eur, z toho rodinného domu súp. č. XXX je 54.980,24 eur, hospodárskej budovy (maštale) 3.627,34 eur, záhrady parcela č. XX/X o výmere 433 m<sup>2</sup> je 8.785,57 eur a zastavanej plochy parcely č. XX/X o výmere 315 m<sup>2</sup> je 6.391,35 eur. Podľa správy primára H. H. Z., M. A. Y., U. G. O. B. XX.XX.XXXX (čl. 568 spisu) k zdravotnému stavu žalovaného 1/ po jeho hospitalizácii vo A. N. D. W. J. J., W., K. po úraze (O. K. D. K.), bol po prevezení z K. na oddelenie vnútorného lekárstva U. G., W. pacient F. B. orientovaný, čiastočne mobilný s chodítkom a bola u neho zahájená rehabilitácia. Dňa 28.08.2024 bol prepustený do ambulantnej zdravotnej starostlivosti, pričom jeho stav nepredstavuje odkázanosť na pomoc inej osoby. Odpoveďou na lustráciu v Sociálnej poisťovni mal súd preukázané, že žalovaný 1/ poberá starobný dôchodok vo výške 551,30 eur a žalovaná 3/ starobný a vdovský dôchodok spolu vo výške 594,50 eur. Žalobca sa podanou žalobou domáhal zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, preto pri právnom posúdení veci súd vychádzal predovšetkým z príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka o podielovom spoluvlastníctve. V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd žalobu žalobcu zamietol, nakoľko mal preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle zákonného ustanovenia § 142 ods. 2 Občianskeho zákonníka pre nezrušenie a nevyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Žalobca sa podanou žalobou domáhal zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva okrem iného aj k rodinnému domu súp. č. XXX a pozemku, na ktorom je rodinný dom postavený - parcely K. J. L. XX/X, nachádzajúcim sa v katastrálnom území E.. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalobca a žalovaní 1/ až 3/ sú podielovými spoluvlastníkmi predmetných nehnuteľností. Rovnako nebolo sporné, že nehnuteľnosti užívajú dlhodobo žalovaní 1/ a 3/, a že k zrušeniu a vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva dohodou nedošlo. Sporná, aj vzhľadom na vyššie uvedené závery bola medzi stranami výška spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 6/10 k celku a spôsob jeho nadobudnutia u žalobcu. Medzi stranami sporu bol sporný aj spôsob vyporiadania tohto spoluvlastníctva a existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa pre nezrušenie a nevyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Keďže strany sporu sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností a k dohode o zrušení a vyporiadani podielového spoluvlastníctva medzi nimi nedošlo, prislúchalo žalobcovi oprávnenie domáhať sa zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva rozhodnutím súdu. Medzi stranami sporu bolo nesporné, že nehnuteľnosti nie sú reálne deliteľné, čo vyplynulo aj zo znaleckého posudku č. XXX/XXXX, keďže rodinný dom má tri nadzemné podlažia, pričom prvé nadzemné podlažie slúži ako technické podlažie, ktoré je rozdelené na dve časti pre každú bytovú jednotku umiestnenú na druhom a treťom nadzemnom podlaží. Stavba má dva samostatné byty so samostatným kúrením a samostatnými meraniami pre jednotlivé byty, ktorých užívateľom sú žalovaní 1/ a 3/, avšak v tomto prípade sú podieloví spoluvlastníci štyria, a preto neprichádzalo do úvahy reálne rozdelenie stavby na štyri samostatné bytové jednotky. Podielové spoluvlastníctvo tak bolo možné vypridať len prikázaním nehnuteľností do výlučného vlastníctva niektorého z podielových spoluvlastníkov, prípadne do podielového spoluvlastníctva žalovaných 1/ a 3/ alebo nariadiť predaj nehnuteľností a rozdelenie jeho výťažku. Žalobca od začiatku konania uvádzal, že má záujem na prikázaní nehnuteľností do svojho výlučného vlastníctva, neskôr navrhoval ich prikázanie

do podielového spoluvlastníctva žalovaných 1/ a 3/, alternatívne nariadiť ich predaj a rozdelenie výťažku. Žalovaní 1/ a 3/ argumentovali tým, že v rodinnom dome bývajú, tento po smrti ich otca dostávali a nemajú možnosť zabezpečiť si inú bytovú náhradu. Okrem toho táto možnosť zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva neprichádzala do úvahy aj z dôvodov predbežného posúdenia neplatnosti darovacej zmluvy a skutočnej veľkosti spoluvlastníckeho podielu žalobcu. Vyporiadanie spoluvlastníctva predajom nehnuteľnosti taktiež neprichádzalo do úvahy, vzhľadom k tomu, že žalovaní 1/ a 3/ bývajú v nehnuteľnosti, majú tam trvalý pobyt a nemajú záujem ju predať. Z vykonaného dokazovania mal však súd preukázanú existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, pre ktoré podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiam nezrušil a nevyporiadal. Citované ustanovenie § 142 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, je vyjadrením jednej zo základných zásad inštitútu podielového spoluvlastníctva, a to zásady že nikto nesmie byť spravodlivo nútený, aby zotrval v spoluvlastníckom vzťahu. Pokiaľ sa spoluvlastníci sami nedohodnú, ako sa ich spoluvlastníctvo zruší a ako si ho vyporiadajú, respektíve ak sa nemôžu dohodnúť ani inak, môže sa ktorýkoľvek z nich domáhať zrušenia a vyporiadania spoluvlastníctva na súde. Z pravidla kladného rozhodnutia súdu však existuje výnimka obsiahnutá v citovanom ust. § 142 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Ak totiž nie je dobre možné, aby súd spoluvlastníctvo zrušil a vyporiadal reálnym rozdelením vecí podľa rozsahu spoluvlastníckych podielov, môže z dôvodov hodných osobitného zreteľa, návrh na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva zamietnuť, a to aj v prípade, kedy je možné, aby vec bola prikázaná za náhradu jednému alebo niektorým spoluvlastníkom, alebo kedy je možné, aby vec bola predaná a výťažok predaja bol rozdelený podľa veľkosti podielov. Pritom dôvod hodný osobitného zreteľa posudzuje súd vždy konkrétne, najmä vzhľadom na subjektívne podmienky žalobcu, alebo žalovaných, t. j. strán sporu ako aj na existujúce objektívne okolnosti. Dôvodom hodným osobitného zreteľa môže byť prípadne aj zneužitie výkonu práva podľa § 3 Občianskeho zákonníka. Pri nehnuteľnosti, ktorá slúži na bývanie, je nutné v prvom rade brať do úvahy aby po skončení konania nedošlo k situácii, že podielový spoluvlastník, síce s nárokom na výplatu, bude zbavený svojho obydľia. Aj pri porovnaní ústavného práva na bývanie s právom na vlastníctvo veci je nutné preferovať oprávnenie osoby užívať určitú nehnuteľnosť na svoje bývanie tak, aby nedošlo k strate obydľia osoby, ktorá mala spoluvlastnícky podiel k určitej nehnuteľnosti, pokiaľ si za výťažok z nej nemôže zabezpečiť plnohodnotné bývanie. Dôvodmi hodnými osobitného zreteľa, pre ktoré súd nezruší a nevyporiada podielové spoluvlastníctvo podľa § 142 ods. 2 Občianskeho zákonníka sú okolnosti prevažne subjektívneho charakteru, tak na strane žalovaného (najmä jeho zdravotný stav, vek, sociálna situácia, stav jeho odkázanosti na bývanie v spornej nehnuteľnosti, nedostatok možností uspokojiť svoje bytové potreby inde, osobné väzby na nehnuteľnosť), ako aj na strane žalobcu (najmä ak mu ide iba o vyriešenie užívacích vzťahov, pričom otázka zániku spoluvlastníctva nemá pre neho prioritu, alebo že vec má v úmysle predať). Ďalším hodnotiacim kritériom pri rozhodovaní o dôvodoch hodných osobitného zreteľa je hodnotenie záujmov oboch strán. Pokiaľ individuálny záujem žalovaného spoluvlastníka prevyšuje nad individuálnym záujmom žalobcu, potom je potrebné žalovanému poskytnúť právnu ochranu. Všeobecný súd je teda pri posúdení otázky, ktorej strane sporu v konkrétnom prípade poskytnúť ochranu, často postavený pred neľahkú úlohu. Okolnosti môžu byť - a často bývajú - značne komplikované a netypické. To ho však nezabavuje povinnosti urobiť všetko pre nájdanie spravodlivého riešenia. V prípade, že nie je možné zachovať maximum oboch v kolízii stojacich základných práv, je všeobecný súd povinný túto kolíziu vyriešiť v prospech toho, komu svedčí všeobecná idea spravodlivosti [podobne pozri nález Ústavného súdu České republiky sp. zn. Pl. ÚS 34/09, č. 187/2010 SNaU; ďalej len „nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. Pl. ÚS 34/09“]. Špeciálnu pozornosť musí všeobecný súd venovať prípadom, keď je predmetom sporu nehnuteľnosť slúžiaca pre potreby bývania, pretože v takom prípade je nepriamo dotknuté nielen právo na súkromný a rodinný život podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, z ktorého vyplývajú tiež určité procedurálne garancie (porovnaj nález II. ÚS 294/2018 z 11. októbra 2018, bod 12), ale aj právo každého na zachovanie ľudskej dôstojnosti zaručené čl. 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. K charakteru dôvodov hodných osobitného zreteľa pre nezrušenie a nevyporiadanie podielového spoluvlastníctva súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1Cdo/84/2009, podľa ktorého, cit.: „Vo všeobecnosti sa vychádza zo zásady, že spoluvlastníctvo k veciam má byť zrušené, ak o to požiada niektorý zo spoluvlastníkov, lebo nik nemá byť spravodlivo nútený, aby v podielovom spoluvlastníctve zotrval. Pritom však treba vziať do zreteľa všetky skutočnosti, ktoré umožní správne a spravodlivo posúdiť. Výnimočne, ak reálne rozdelenie vecí medzi spoluvlastníkov podľa výšky ich podielov nie je možné, Občiansky zákonník v ust. § 142 ods.2 umožňuje súdu z dôvodov osobitného zreteľa hodných toto spoluvlastníctvo nezrušiť a nevyporiadať ho prikázaním veci za náhradu alebo predajom veci a rozdelením výťažku. V takomto prípade môže súd návrh na zrušenie a vyporiadanie tohto podielového spoluvlastníctva zamietnuť s tým dôsledkom,

že bude ďalej fakticky i právne existovať. Občiansky zákonník v ust. § 142 ods.2 nevysvetľuje, čo treba rozumieť pod dôvodmi hodnými osobitného zreteľa. Keďže tieto osobitné dôvody nie sú taxatívne ani demonštratívne v zákone uvedené, je na súde, aby z výsledkov vykonaného dokazovania sám vyvodil, zhodnotil ich existenciu a závažnosť, čo by mu umožnilo rozhodnúť, či treba zamietnutím návrhu poskytnúť právnu ochranu niektorému zo spoluvlastníkov tým, že sa spoluvlastníctvo k spoločnej veci naďalej zachová a nezruší. Existencia týchto dôvodov musí byť natoľko závažná, aby bola nimi opodstatnená výnimočnosť takéhoto rozhodnutia. Logicky musí ísť o skutočnosti takého významu a intenzity, že keby ich nebolo, súd by žalobe vyhovel. Dôvody hodné osobitného zreteľa musia teda spočívať v okolnostiach takej povahy, že pri nich záujem žalovaného ponechať spoluvlastnícky stav nezmenený, sa v porovnaní so záujmom žalobcov zrušiť podielové spoluvlastníctvo ukáže ako významnejší a prednejší. Pri posudzovaní veci podľa uvedeného ustanovenia je vždy vecou súdu, aby predovšetkým úplne zistil skutkový stav a zadovážil si dostatok podkladov na posúdenie situácie, ktorá by sa vytvorila zrušením a vyporiadaním spoluvlastníctva. Na úplnom poznaní skutkového stavu veci založené dôsledné porovnanie situácie, ktorá by pre žalovaného vznikla vyhovením žalobe, so situáciou, ktorá by pre žalobcov vznikla v prípade jej zamietnutia, je nevyhnutným základom, bez ktorého je akýkoľvek záver o (ne)existencii dôvodov hodných osobitného zreteľa predčasný a nepodložený. Z účelu ust. § 142 ods. 2 Občianskeho zákonníka, slúžiaceho na ochranu toho, koho spoluvlastnícke práva majú vyporiadaním zaniknúť vyplýva, že dôvodmi hodnými osobitného zreteľa sú okolnosti viac-menej subjektívneho charakteru, ktoré z hľadiska úspechu v spore vyznievajú buď na prospech žalovanému alebo, vzhľadom na kontradiktórnosť postavenia účastníkov tohto konania, v neprospech žalobcov. Vo všeobecnosti na prospech žalovaného sú najmä jeho zdravotný stav, vek a sociálna situácia, stav jeho odkázanosti na bývanie v spornej nehnuteľnosti, nedostatok možnosti uspokojovať svoje potreby inde, osobné väzby na nehnuteľnosť, či už povahy nemateriálnej (napr. citové vyplývajúce z dĺžky času, po ktorý vec užíval, alebo dané osobou, od ktorej vec nadobudol, či s ktorou ju užíval) alebo materiálnej (napr. zárobkové, podnikateľské, ďalej dané výškou finančných prostriedkov vynaložených na jej získanie alebo zveľadenie). V neprospech žalobcov môže byť napríklad to, že si v plnom rozsahu (napr. pre právnu neznalosť, vek alebo zdravotný stav) neujasnili právne dôsledky, ktoré by nastali v prípade vyhovenia ich žalobe alebo že im ide predovšetkým o vyriešenie sporných užívacích vzťahov, takže otázka zániku spoluvlastníctva nemá pre nich prioritu, alebo tiež okolnosť, že vec po jej prikázaní do ich vlastníctva majú v úmysle predať. ... Pokiaľ žalobcovia poukazovali na správanie žalovaného a okolnosti na jeho strane, najmä, že nemôže byť jeho vek, dĺžka užívania nehnuteľností, otázka bývania, posudzované ako okolností hodné osobitného zreteľa, aj dovolací súd tieto osobitné dôvody zhodnotil natoľko závažné, prevyšujúce záujem žalobcov na zániku spoluvlastníctva. V žiadnom prípade nejedná sa o pokus zneužitia ust. § 142 ods.2 Obč. zákonníka. Tvrdenia žalobcov v dovolaní o bohémskom a bezstarostnom živote žalovaného, ktorý nejavil záujem postarať sa o svoju osobu a vlastné nie sú relevantné nakoľko žalobcovia existujúci stav dlhodobo akceptovali (tolerovali), nenamietali nič proti tomu, aby žalovaný v dome býval.“ Súd mal z vykonaného dokazovania preukázanú existenciu takých skutočností na strane žalovaného 1/ a žalovanej 3/, v dôsledku ktorých záujem na zachovaní podielového spoluvlastníctva prevážil záujem žalobcu na jeho zrušení a vyporiadaní. Žalovaný 1/ má 78 rokov a žalovaná 3/ 67 rokov, obaja sú starobní dôchodcovia. Žalovaný 1/ poberá starobný dôchodok vo výške 551,30 eur a žalovaná 3/ starobný a vdovský dôchodok vo výške 594,50 eur. Aj vzhľadom na ich vek nie je reálne, aby vykonávali inú zárobkovú činnosť, a teda sú výlučne odkázaní len na príjem zo starobného dôchodku. Žalovaný 1/ má navyše po zákrokoch vykonaných vo A. N. D. J. A. K. dňa XX.XX.XXXX W. U. K. M. A. K. B. XX.XX.XXXX zhoršený zdravotný stav, z dôvodu ktorého síce nie je odkázaný na pomoc inej osoby, avšak doliečuje sa v domácom prostredí, v ambulantnej zdravotnej starostlivosti. Súd tiež prihliadol ku skutočnosti, že žalovaní 1/ a 3/ v rodinnom dome prežili prevažnú väčšinu svojho života, keď medzi stranami sporu nebolo sporné, že v dome bývajú nepretržite od roku 1980. Aj svedkovia W. I., K. H. a Z. K. zhodne uviedli, že žalovaní 1/ a 3/ v dome bývali od jeho vystavenia, a že ich nebohý otec T. B. chcel časť podielu na tomto dome prepísať na nich. Z uvedeného dôvodu majú vytvorené k rodinnému domu citové väzby, ktorých prerušenie, vzhľadom na vek žalovaných 1/ a 3/ a zdravotný stav žalovaného 1/, by mohlo spôsobiť závažné následky v ich psychickej sfére. Súd tiež prihliadol ku skutočnosti, že žalovaní 1/ a 3/ a žalobca sa stali podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností v roku 1992, po smrti ich otca T. B., pričom žalobca ďalší podiel na nehnuteľnostiach nadobudol darovacou zmluvou v roku 2008, ktorú súd predbežne posúdil ako absolútne neplatnú. Stav vlastníckeho práva medzi stranami sporu je teda dlhodobý, avšak žalobca až do roku 2009 vyporiadanie práv z podielového spoluvlastníctva s ostatnými podielovými spoluvlastníkmi neriešil (aj keď tvrdil, že chcel nehnuteľnosti vyporiadať pred 15 rokmi, súd toto tvrdenie nemal preukázané). Žalobca teda dlhodobo akceptoval nielen existujúci stav užívania nehnuteľností,

ktoré užívali žalovaní 1/ a 3/, ale aj stav vlastníckeho práva. Domáhať sa zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva začal až v čase, keď sa stal väčšinovým spoluvlastníkom nehnuteľností. Hoci žalobca mohol žiadať zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva už minimálne od roku 2000 (titul nadobudnutia podľa listu vlastníctva č. XXX, k. ú. E. B., O./XX-XX XXX/XX), kedy bol spolu so žalovanými zapísaný ako podielový spoluvlastník vo vzťahu k nehnuteľnostiam ako celku, teda v čase, keď ešte nebol väčšinovým spoluvlastníkom, žalovaní 1/ a 3/ ešte boli pracovne aktívni, resp. disponovali možnosťami na prevzatie úverov za účelom vyplatenia primeranej náhrady za spoluvlastnícke podiely, neučinil tak. Ďalej súd pri rozhodovaní prihliadol aj ku skutočnosti, že dôvodom, pre ktorý sa žalobca domáha zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva, nebolo prioritne samotné riešenie spoluvlastníckych vzťahov, ale skutočnosť, že vzťahy medzi stranami sporu sú narušené a jemu samému išlo len o vyriešenie sporných užívacích vzťahov. Naproti tomu samotný žalobca má vyriešenú svoju bytovú otázku, nakoľko je vlastníkom rodinného domu, preto nezrušenie a nevyporiadanie podielového spoluvlastníctva nebude v rozpore so zabezpečením jeho bytových potrieb. Naopak, žalovaní 1/ a 3/ iné bývanie nemajú a so zabezpečením svojich bytových potrieb sú odkázaní výlučne na nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom sporu. Súd mal za to, že aj v prípade predaja nehnuteľností by si žalovaní 1/ a 3/ z výťažku z predaja, prihliadajúc k aktuálnym cenám nehnuteľností, nemohli zabezpečiť primerané bývanie. Ak aj žalobca na poslednom pojednávaní navrhoval vyporiadanie a vyplatenie vyrovnacieho podielu podľa znaleckého posudku č. XXX/XXXX, tak je nepochybné, že aj vzhľadom na ceny nehnuteľností im výška takto poskytnutej náhrady (cca 7.480,- eur) nezabezpečí adekvátne bývanie. Pokiaľ ide o žalovaného 2/, ktorý súhlasil s akýmkoľvek spôsobom vyporiadania, a ktorý je v konečnom dôsledku „rukojemníkom“ negativistického postoja strán sporu a dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré súd vzhliadol v tomto spore, súd uvádza, že ani on nie je odkázaný na bývanie v predmetnej nehnuteľnosti a jeho záujem na vyporiadaní podielového spoluvlastníctva je „len“ z dôvodu vyriešenia sporných užívacích vzťahov. Podľa názoru súdu mu neostáva nič iné, len na základe aktuálneho skutkového stavu akceptovať rozhodnutie súdu a ním vzhliadnuté dôvody hodné osobitného zreteľa pre nevyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam. Na tomto mieste súd zdôrazňuje, že pokiaľ predmetom podielového spoluvlastníctva je byt, ktorý je domovom podielového spoluvlastníka, potom ustanovenie § 142 ods. 2 Občianskeho zákonníka treba interpretovať, t. j. určiť relatívne otvorenú hypotézu tejto právnej normy v konkrétnych súvislostiach a aplikovať s prihliadnutím na ochranu práva na domov zaručovanú medzinárodnými zmluvami, ktoré sú v zmysle článku 154c Ústavy Slovenskej republiky súčasťou vnútroštátneho právneho poriadku. Právo na ochranu domova je všeobecne pre každého zaručené aj článkom 17 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, podľa ktorého nikto nesmie byť vystavený svojvoľnému zasahovaniu do súkromného života, do rodiny, domova, alebo korešpondencie, ani útokom na svoju česť a povesť. Právo na primerané bývanie (byt, domov), zaručuje článok 11 medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, v zmysle ktorého zmluvné strany paktu, uznávajú právo každého jednotlivca na primeranú životnú úroveň pre neho a jeho rodinu, zahrňujúce dostatočnú výživu, šatstvo, byt a na neustále zlepšovanie životných podmienok. Oba tieto pakty boli publikované ako Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 120/1976 Zb. a pre bývalú Československú republiku, nadobudli platnosť 23.03.1976. Napokon je právo na ochranu domova zaručené aj článkom 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý pre bývalú Českú a Slovenskú federatívnu republiku nadobudol platnosť 18.03.1992 (pre Slovenskú republiku záväzný od 01.01.1993) a bol uverejnený v Oznámení federálneho ministerstva zahraničných vecí pod č. 209/1992 Zb. V zmysle tohto článku každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlija (domova) a korešpondencie. Európsky súd pre ľudské práva definuje domov ako miesto, kde sa rozvíja súkromný a rodinný život (porovnaj Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M., Evropská umluva o lidských právech. Komentář I. vydání Praha, C.H.BECK, 2012, s. 874). Podľa Slovníka súčasného slovenského jazyka, (vydaného vedou vydavateľstva Slovenskej akadémie vied v roku 2006) domov je miesto, kde sa človek narodil, kde býva, kde je doma, a má rodný dom. Pre niekoho je domov miesto, kde sú alebo boli jeho rodičia, alebo aspoň jeden z nich, miesto ktoré poskytuje človeku pocit bezpečia, zázemia, do ktorého sa vždy môže vracieť, ku ktorému ho niečo viaže. Domov je jednou zo základných ľudských (životných) potrieb, bez ktorej nemožno spokojne žiť. Nakoľko súd mal preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa pre nezrušenie a nevyporiadania podielového spoluvlastníctva v zmysle § 142 ods. 2 Občianskeho zákonníka, žalobu žalobcu z týchto dôvodov zamietol. Pre úplnosť súd dodáva, že je oprávnený rozhodnúť o nezrušení podielového spoluvlastníctva aj vtedy, ak takýto postup nenavrhol žiaden zo spoluvlastníkov, t. j. súd nie je v tomto prípade viazaný návrhmi strán sporu. Je však ale potrebné zdôrazniť, že nie je vylúčené, aby na základe podstatných zmien okolností konkrétneho prípadu, ktoré by znamenali odpadnutie dôvodov pre zamietavé rozhodnutie, sa spoluvlastník neskôr znovu domáhal vyhovenia svojho návrhu

na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Zamietavé rozhodnutie je totiž rozhodnutím iba „pre tentokrát“, t. j. iba potiaľ, pokiaľ trvajú okolnosti (pomery), pre ktoré došlo k vydaniu takéhoto rozhodnutia.

5. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 a § 257 Civilného sporového poriadku, pričom uviedol, že v súlade so zákonným ustanovením § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku vznikol žalovaným, ktorí boli v konaní v celom rozsahu úspešní, voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania. Samotný žalobca a žalovaný 2/ navrhovali, aby súd zaviazal z dôvodov hodných osobitného zreteľa na náhradu trov konania žalovaného 1/, keďže ich neúspech v konaní bol prioritne vyvolaný správaním sa žalovaných 1/ a 3/. Súd však pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania aplikoval zákonné ustanovenie § 257 Civilného sporového poriadku. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5 M Cdo 12/2008: „V sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu vo veci. Len výnimočne nemusí súd úspešnému účastníkovi priznať náhradu trov konania. Môže tak urobiť podľa ustanovenia § 150 Občianskeho súdneho poriadku (pozn. teraz § 257 Civilného sporového poriadku), podľa ktorého ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Zo slovného znenia uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že ide o ustanovenie výnimočné, ktoré má súdu umožniť, aby pri rozhodovaní o náhrade trov konania mohol prihliadnuť k zvláštnostiam jednotlivých konkrétnych prípadov a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. Ustanovenie § 150 Občianskeho súdneho poriadku preto nemožno vykladať tak, že možno kedykoľvek bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade trov konania nepriznať náhradu trov úspešnému účastníkovi konania; vždy musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa je potrebné prihliadať v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých účastníkov konania a je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale je nutné zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka. Významnými z hľadiska aplikácie § 150 Občianskeho súdneho poriadku sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj účastníkov v priebehu konania a pod.“ Súd mal preukázanú existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, pre ktoré stranám nárok na náhradu trov konania nepriznal. Za dôvody hodné osobitného zreteľa súd považoval procesnú situáciu, za akej došlo ku podaniu žaloby a dôvody rozhodnutia vo veci samej. Žalobca podal žalobu na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva z dôvodu nemožnosti uzavretia dohody so žalovanými, s tým, že žalovaní užívajú celú nehnuteľnosť bez akejkoľvek finančnej alebo naturálnej náhrady, čím chcel vyriešiť sporné užívacie vzťahy medzi nimi. Vzhľadom na zákonné ustanovenie § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka žalobca iný prostriedok na riešenie zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva vzhľadom na nemožnosť uzavretia dohody medzi podielovými spoluvlastníkmi nemal. Pokiaľ teda žalobca už nemienil v podielovom spoluvlastníctve zotrvať a žalovaní s dohodou o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva nesúhlasili, prislúchalo mu právo domáhať sa uvedeného nároku žalobou na súde. Súd o zamietnutí žaloby rozhodol až po vykonaní dokazovania a preukázaní existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle zákonného ustanovenia § 142 ods. 2 Občianskeho zákonníka pre nezrušenie a nevyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Uvedené dôvody však žalobcovi v čase podania žaloby nemuseli byť známe, keď, navyše, rozhodnúť o nezrušení a nevyporiadaní podielového spoluvlastníctva z dôvodov hodných osobitného zreteľa prislúcha len súdu, a to po vykonanom dokazovaní. Okrem už uvedeného dôvodu súd považuje za potrebné uviesť aj to, že medzi sporovými stranami, ktoré sú v príbuzenskom vzťahu, existuje aj po rozhodnutí súdu spoluvlastnícky vzťah, pričom už dlhodobejšie medzi nimi pretrváva aj negatívny postoj, ktorý sa premietol do predmetného sporového konania. V tejto súvislosti poukazuje súd na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 158/2015, v zmysle ktorého: „Súd je povinný inak na prvý pohľad priliehavé rozhodnutie o trovách konania modifikovať tak, aby primárne neslúžilo niektorému z účastníkov ako prostriedok prejavu svojho negatívneho vzťahu k protistrane. Pokiaľ však ide o inštitút náhrady trov konania použitý skôr ako prostriedok prejavu vzájomnej nevráživosti než náhrada reálnych nákladov, ktoré účastník v konaní vynaložil, nemôže súd takúto okolnosť nechať nepovšimnutú a svojim rozhodnutím prispieť k tak nežiaducemu účelu. Naopak práve cez aplikáciu § 150 ods. 1 OSP je povinný inak na prvý pohľad priliehavé rozhodnutie o trovách modifikovať tak, aby primárne neslúžilo niektorému z účastníkov ako prostriedok prejavu svojho negatívneho vzťahu k protistrane. To zvlášť tým, kde sú takéto negatívne vzťahy krajne nežiaduce, teda v rodine... Záver súdu o tom, či ide o výnimočný prípad o či sú dané v konkrétnej veci dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať

zo starostlivého posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci vrátane posúdenia všetkých pomerov účastníkov. Právna úprava nevylučuje vidieť dôvody hodné osobitného zreteľa ani vo vzájomných vzťahoch medzi účastníkmi, či ich príbuzenskom vzťahu.“ Súd je toho názoru, že uvedené závery ústavného súdu je možné aplikovať aj na predmetný prípad, a preto dôvody hodné osobitného zreteľa je možné vidieť nielen vo vzájomnom spoluvlastníckom vzťahu sporových strán, ktoré sú navyše v príbuzenskom vzťahu, ale aj v ich negativistickom postoji, ktorý sa prejavuje aj v inštitúte náhrady trov sporového konania. Zohľadňujúc vyššie uvedené má súd za to, že je v súlade so zásadou spravodlivosti súdneho konania aplikovanie ust. § 257 CSP na predmetný prípad, a teda pre dôvody hodné osobitného zreteľa nepriznanie trov konania žiadnej zo sporových strán a ani štátu. Súd má tiež za to, že nepriznanie trov konania výraznejším spôsobom neovplyvní majetkovú situáciu sporových strán a nebude mať na ich pomery zásadnejší dopad. O trovách konania štátu, ktoré vznikli uhradením znalečného súdnej znalkyni z rozpočtových prostriedkov súdu, resp. štátu súd rozhodol taktiež podľa ustanovenia § 257 Civilného sporového poriadku na tomto mieste dáva do pozornosti, že spor medzi stranami trvá od roku 2009 a v jeho priebehu boli vyhotovené dva znalecké posudky, pričom znalečné za znalecký posudok vyhotovený H. X. K. bolo z časti hradené z rozpočtových prostriedkov štátu vo výške 260,76 eur. Dôvody hodné osobitného zreteľa vo vzťahu k trovám štátu tak súd videl v dĺžke samotného konania, negativistickom vzťahu sporových strán, ktoré sú navyše v príbuzenskom vzťahu a v nemožnosti určenia neúspešnej strany, keďže zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva po vyše 15 rokoch zamietol bez určenia pomeru úspechu a neúspechu. Navyše aj v tomto prípade má súd za to, že nepriznanie trov konania výraznejším spôsobom neovplyvní majetkovú situáciu štátu a nebude mať na jeho pomery zásadnejší dopad. S poukazom na názor vyslovený v rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 113/2019, súd nevyzýval štát na vyjadrenie sa k potenciálnej aplikácii § 257 Civilného sporového poriadku.

6. Voči predmetnému rozhodnutiu súdu prvej inštancie podali odvolanie žalovaný 2/ a žalobca.

7. Žalovaný 2/ v podanom odvolaní uviedol, že napáda rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku II. vo vzťahu k jeho osobe, pričom uviedol, že aj napriek skutočnosti, že súd zamietol žalobu a ako žalovaný by mal byť úspešnou sporovou stranou po 15 rokoch trvajúcim spore mu nikto neuhradí ním vynaložené náklady na predmetné konanie, čím mu vznikla podanou žalobou škoda a takýmto rozhodnutím prvostupňového súdu bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces. Nie je zrejme z čoho vychádzal súd prvej inštancie pokiaľ uviedol, že žalobca podal žalobu na súd, lebo nebolo možné sa s ním dohodnúť, nakoľko žiaden návrh dohody mu pred podaním žaloby nebol doručený. Po podaní žaloby počas celého konania viac ako 10 rokov deklaroval, že má záujem sa vyporiadať mimosúdne a ponúkal svoj podiel aj na samotnom súde tak žalobcovi ako aj žalovaným, avšak nikto nemal záujem o odkúpenie jeho podielu. Celé konanie bol iba „väzňom“ vzájomných napádaní ostatných sporových strán. Rovnako nie je zrejme z čoho prvostupňový súd vychádzal pri svojom tvrdení, že aj on mal užívať predmetnú nehnuteľnosť bez akejkoľvek úhrady. Túto nehnuteľnosť však neužíval a ani neužíva. Tieto okolnosti vo vzťahu k žalobcovi sú súdom nesprávne posúdené a iné okolnosti pre nepriznanie náhrady trov v zmysle aj súdom uvádzaného judikátu prvostupňový súd nevzhladol. Z predmetného rozhodnutia je zrejme, že žalovaný 1/ a 3/ dosiahli svoje, nemusia sa vysporiadať so spoluvlastníkmi a bez plnenia užívajú celú nehnuteľnosť aj naďalej. Aj keď bola žaloba zamietnutá, žalobca bol prakticky tiež úspešný v časti trov, kde ako neúspešná strana nie je zaviazaný na ich náhradu. Žalovaný 2/ bol vtiahnutý do sporu bez zavinenia a mal množstvo nákladov s predmetným konaním pre neochotu spoluvlastníkov vyplatiť ho, pričom prvostupňový súd ho sankcionuje aj nepriznaním trov konania, čo je podľa jeho názoru v rozpore s Civilným sporovým poriadkom. Napadnuté rozhodnutie tak čo do trov neobsahuje dostatočné a presvedčivé odôvodnenie a nedáva dostatočné odpovede na nastolené argumenty a všetky podstatné otázky pre rozhodnutie o trovách konania. Zároveň je toho názoru, že takýmto rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva na spravodlivý proces. Je toho názoru, že prvostupňový súd vo svojom rozhodnutí nerozobral a nešpecifikoval svoje rozhodnutie takým spôsobom, aby nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v jeho neprospech, nakoľko zdôvodnenie súdu ohľadne výroku II. je nedostatočné a rovnako nie je možné identifikovať ako súd uvažoval pri nepriznaní trov voči jeho osobe. Preto navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku II. voči jeho osobe zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Voči rozhodnutiu podal odvolanie zákonom stanovenej lehote aj žalobca, ktorý uviedol, že bolo povinnosťou súdu toto spoluvlastnícke právo žalobcu a žalovaných vysporiadať, keďže je nesporné, že súd mal za preukázané, že vzťahy medzi spoluvlastníkmi sú hlboko a trvalo narušené a nemožno

od žalobcu žiadať, aby zotrval v spoluvlastníctve so žalovanými. Žalovaní 1/ a 3/ žalobcovi absolútne znemožňujú akýmkoľvek spôsobom podieľať sa na spoločných právach a majetok akýmkoľvek spôsobom využívať. Keďže žaloba bola podaná ešte v roku 2009, žalovaní 1/ a 3/ mali 15 rokov na to, aby si vyriešili otázku financovania nehnuteľností, a to tak, aby si zabezpečili finančné prostriedky na vyplatenie spoluvlastníckych podielov pre ostatných spoluvlastníkov alebo si našli iné bývanie a vyriešili si svoju bytovú otázku. Je nesporné, že žalovaní spoluvlastníci 1/ a 3/ túto situáciu žiadnym spôsobom neriešili, nestarali sa o nehnuteľnosť, ani nehľadali spôsob ako vyporiadať podielové spoluvlastníctvo, dokonca majetok užívali 15 rokov bezodplatne. Z tohto dôvodu tu neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pri ktorých by súd nezrušil podielové spoluvlastníctvo. Práve naopak situácia je taká, že prevažujú dôvody na zrušenie tohto podielového spoluvlastníctva. Taktiež poukázal na vyjadrenie žalovaných 1/ a 3/, ktorí uviedli, že súhlasia s tým, aby navrhovateľ bol výslovne jediným vlastníkom nehnuteľnosti, a to za podmienok, že im umožní túto nehnuteľnosť ďalej užívať bezplatne po dobu maximálne 15 rokov s tým, že nehnuteľnosť budú udržiavať na vlastné náklady tak ako doteraz. Podľa názoru odvolateľa je tak zrejmé, že súd rozhodol v rozpore s návrhom žalovaných 1/ a 3/, ktorí súhlasili s vyporiadaním podielového spoluvlastníctva a je zrejmé, že podmienka, ktorú uviedli vo svojom odvolaní zo dňa 26.05.2011 bude naplnená 26.05.2026, a teda súd mal rozhodnúť tak, že nehnuteľnosť mal prikázať do výlučného vlastníctva žalobcu s povinnosťou žalovaných 1/ a 3/ nehnuteľnosť vypratať do 26.05.2026. Zároveň z vyššie uvedeného je zrejmé, že súd nerešpektoval výslovnú vôľu vyjadrenú vyššie uvedenými podaniami na spôsobe vyporiadania podielového spoluvlastníctva a rozhodol v rozpore s návrhom spoluvlastníkov, čím podľa odvolateľa prekročil svoje kompetencie a defacto ide o rozhodnutie ultra petit. Z tohto dôvodu navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie zmeniť a žalobe vyhovieť v celom rozsahu.

9. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný 2/, ktorý uviedol, že v predmetnom odvolaní žalobca poukazuje na správanie a konanie žalovaných 1/ a 3/ počas celého konania. Z jeho strany poukazuje na skutočnosť, že mal záujem vysporiadať podielové spoluvlastníctvo, avšak žiadny z účastníkov sporu nemal záujem o jeho nadobudnutie. Nie je teda jeho zavinením, že došlo k podaniu žaloby. So žalobcom sa bol ochotný dohodnúť. Je však pravdou, že nie vyporiadanie spoluvlastníctva celú situáciu nerieši. Zároveň uviedol, že súd sa prioritne zaoberal platnosťou darovacej zmluvy a osobitnými okolnosťami na strane žalovaných 1/ a 3/ ako dôvodmi nevysporiadania podielového spoluvlastníctva. Nebola preto skúmaná hodnota nehnuteľnosti ku dňu rozhodnutia, preto aj žalobcom uvádzanú hodnotu jeho spoluvlastníckeho podielu nie je možné považovať za relevantnú a táto je jednoznačne vyššia.

10. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná 3/, ktorá uviedla, že súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia správne poukázal na okolnosti objektívneho a subjektívneho charakteru na strane žalovanej 3/, najmä na jej vek, sociálnu situáciu, stav jej odkázanosti na bývanie v spornej nehnuteľnosti, nedostatok možností uspokojiť svoje bytové potreby inde a osobnú väzbu na nehnuteľnosť. Taktiež poukázala na skutočnosť, že predmetná nehnuteľnosť jej slúži pre potreby bývania, čím je nepriamo dotknuté nielen právo na súkromný a rodinný život, ale aj právo každého na zachovanie ľudskej dôstojnosti. Žalovaná 3/ je starobnou dôchodkyňou, má 68 rokov a jej jediným príjmom je starobný a vdovský dôchodok vo výške 594,50 eur. Žalovaná prevažnú časť svojho života t.j. od roku 1980 prežila v spornej nehnuteľnosti, nedisponuje finančnými prostriedkami, aby si vedela zabezpečiť nové bývanie. Suma, ktorú žalobca navrhol vyplatiť žalovanej 3/ v rámci vyporiadania podielového spoluvlastníctva vo výške 7.480,- eur je absolútne nepostačujúca na zabezpečenie si iného vlastného bývania. Žalobca má vyriešenú svoju bytovú otázku, nakoľko je vlastníkom rodinného domu. Žalovaná zároveň nemá možnosť zabezpečenia si iného náhradného bývania. Pokiaľ žalobca vo svojom odvolaní uvádza, že v odvolaní proti rozsudku č.k. 2C/100/2009 - 120 zo dňa 26.05.2011 mala uviesť, že súhlasí, aby navrhovateľ bol výslovne jediným vlastníkom nehnuteľnosti, a to za podmienok, že jej umožní túto nehnuteľnosť ďalej užívať bezplatne po dobu najmenej 15 rokov s tým, že túto nehnuteľnosť bude udržiavať na vlastné náklady tak ako doteraz, k tomu uviedla, že nemá vedomosť o tom, aby takéto niečo uviedla prípadne, aby takéto niečo podpisovala. Preto samotné rozhodnutie vo veci samej nie je v rozpore s jej výslovnou vôľou a nie je ani v rozpore s jej návrhom. Celý čas trvala na tom, že sporný rodinný dom je dedičstvom po rodičoch, ktorý bol postavený, aby oni ako deti svojich rodičov mali kde bývať. V prípade, že by súd zrušil podielové spoluvlastníctvo a žalovaná 3/ by bola nútená vypratať rodičovský dom, bolo by jej odňaté právo na bývanie. S poukazom na tieto skutočnosti má za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výrokovej časti zákonné a správne, nemá žiadnu inú vadu, ktorá by mala mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Súd prvej inštancie dospel k svojmu záveru na základe vykonaných dôkazov a správnych skutkových zistení. Rovnako aj zo správneho právneho

posúdenia veci. Súd prvej inštancie podľa jej názoru v odôvodnení rozsudku podrobne a dôsledne uviedol argumenty a dôvody, na základe ktorých dospel k zisteným skutkovým a právnym záverom, preto žiada odvolanie podané žalobcom ako nedôvodné zamietnuť.

11. Voči vyjadreniu žalovanej 3/ k odvolaniu žalobcu sa následne vyjadril žalobca, ktorý opätovne poukázal na skutočnosť, že žalovaná 3/ v odvolaní proti rozsudku zo dňa 26.05.2011 súhlasila, aby sa navrhovateľ teda žalobca stal jediným vlastníkom nehnuteľností. Podľa jeho názoru nehnuteľnosť doposiaľ žalovaná 3/ užíva bezplatne bez toho, aby platila za užívanie žalobcovho spoluvlastníckeho podielu akúkoľvek náhradu teda užíva aj cudzí majetok bezplatne, čo nemožno hodnotiť inak ako užívanie v rozpore s dobrými mravmi. Zároveň je nesporné, že požiadavka žalovanej 3/ na užívanie nehnuteľnosti po dobu 15 rokov bola žalobcom splnená. Súd teda rozhodol preukázateľne v rozpore s vôľou prejavenu všetkými spoluvlastníkmi počas tohto konania ohľadom spôsobu vysporiadania tejto nehnuteľnosti, čím porušil práva všetkých sporových strán tohto konania na spravodlivý proces, keď žalobu zamietol.

12. Zároveň možno konštatovať, že žalovaná 3/ sa k podanému vyjadreniu žalobcu v lehote stanovenej súdom prvej inštancie nevyjadrila a z tohto dôvodu neboli predkladané odvolaciemu súdu ďalšie odvolacie dupliky.

13. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací, v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 34 CSP, po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), prejednal odvolanie podané žalovaným a preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378 a nasl. CSP bez toho, aby nariadil odvolacie pojednávanie podľa § 385 CSP (a contrario) a na tomto pojednávaní zopakoval, či doplnil dokazovanie vykonané prvoinštančným súdom. Právnym dôsledkom takéhoto postupu odvolacieho súdu je jeho viazanosť skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 382, § 385 CSP). Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Prešove (§ 378 ods. 2, § 219 ods. 1, 3 CSP) Po prieskume napadnutého rozhodnutia podľa vyššie uvedených zásad (§ 379, § 380 ods. 1, 2 CSP) dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalovaného 2/ je dôvodné a odvolanie žalobcu je nedôvodné.

14. Na potvrdenie správnosti prvoinštančného rozhodnutia v merite veci a čiastočnej nesprávnosti v časti rozhodnutia o trovách konania, ako aj k odvolacím námietkam odvolateľov odvolací súd uvádza nasledovné.

15. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

16. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym zistením skutkového stavu a nesprávnym právnym zistením, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

17. Súd prvej inštancie zistil vo veci skutkový stav v dostatočnom rozsahu a zo zistených skutočností prijal vecne správne právne závery. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, s ktorým sa stotožňuje v plnom rozsahu, na neho zároveň poukazuje podľa § 387 ods. 2 CSP, avšak okrem čiastkového odôvodnenia k rozhodnutiu o trovách konania. Skutočnosť, že odvolací

súd sa tiež v zásade môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu s tou jeho časťou s ktorou sa totožňuje, vyplýva z rozhodnutia ESLP vo veci Helle vs. Fínsko z 19.12.1997 č.20772/92. Na zvýraznenie presvedčivosti napadnutého rozsudku a v odpovedi na sporovými stranami uplatnené odvolacie námietky odvolací súd uvádza nasledovné.

18. K námietke nesprávnych skutkových zistení z vykonaných dôkazov podľa ust. § 365 ods. 1 CSP písm. f) odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súd sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoje nárok alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. K námietke nesprávneho skutkového zistenia z vykonaných dôkazov odvolací súd taktiež uvádza, že vykonané dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Vyhodnotenie vykonaných dôkazov súd uvedie v odôvodnení rozsudku podľa § 220 ods. 2 CSP. Voľné hodnotenie dôkazov súdom prirodzene neznamená ľubovôľu hodnotenia. Súd hodnotí jednotlivý dôkaz z hľadiska jeho dôležitosti, zákonnosti a pravdivosti. Po individuálnej selekcii následne súd hodnotí všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky. Táto odvolacia námietka však naplnená nebola, keďže súd prvej inštancie listinné dôkazy nachádzajúce sa v spise vyhodnotil správne, pravdivosť vykonaných dôkazov sporovými stranami napadnutá nebola a súd takto samotné listinné dôkazy ani nevyhodnocoval (nepravdivosť dôkazov) a z odôvodnenia samotného rozsudku sa nejaví žiadne porušenie pravidiel formálnej logiky. Uvedené sa však netýka časti rozhodnutia o trovách konania vo vzťahu k žalovanému 2/.

19. K námietke nesprávneho právneho posúdenia podľa ust. § 365 ods. 1 CSP písm. h) odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Z obsahu rozhodnutia súdu prvej inštancie mal odvolací súd za to, že k naplneniu tohto odvolacieho dôvodu nedošlo. Vo vzťahu k aplikácii práva všeobecnými súdmi má odvolací súd za to, že výklad a aplikácia zákonných predpisov zo strany všeobecných súdov (v danom prípade súd prvej inštancie) musí byť preto v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov strán sporu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení právnych noriem, tak ako ich v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol súd prvej inštancie, neobmedzil toto základné právo v rozpore s jeho podstatou a zmyslom (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012). Uvedené sa však netýka časti rozhodnutia o trovách konania vo vzťahu k žalovanému 2/.

20. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie v časti týkajúcej sa odôvodnenia výroku o trovách konania vo vzťahu k žalovanému 2/ súd úplne opomenul skutočnosť, že žalovaný 2/ nezadal žiaden dôvod na začatie predmetného súdneho konania a rovnako opomenul podstatnú skutočnosť, že na rozdiel od žalovaného 1/ a 3/ žalovaný 2/ nikdy predmetnú nehnuteľnosť bezodplatne neužíval. Jeho argumentácia ohľadne trov konania voči žalovaným 1/ a 3/ je vypracovaná všeobecne pre všetkých troch žalovaných a nezohľadňuje úplne odlišné skutkové okolnosti u žalovaného 2/. Z tohto pohľadu

možno hodnotiť v tejto časti rozhodnutie súdu prvej inštancie ako zmätočné a nedostatočne odôvodnené vo vzťahu k žalovanému 2/.

21. Vzhľadom na to, že vytknuté nedostatky v odôvodnení rozhodnutia ohľadne výroku o trovách konania vo vzťahu k žalovanému 2/ nie je účelné v konaní pred odvolacím súdom napraviť, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. vo vzťahu k žalovanému 2/ podľa ustanovenia § 389 CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Z tohto pohľadu úlohou súdu prvej inštancie tak bude zvoliť taký postup, aby v odôvodnení svojho rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania voči žalovanému 2/ došlo k vysporiadaniu sa so skutočnosťou, že žalovaný 2/ nezažal žiaden dôvod na toto súdne konanie a najmä nikdy predmetnú nehnuteľnosť bezodplatne neužíval (uvedená skutková okolnosť bola v celom konaní prezentovaná ako nesporná).

22. Čo sa týka odvolacích námietok vznesených žalobcom, tieto možno rozčleniť na dva podstatné odvolacie dôvody. Prvou odvolacou námietkou bola skutočnosť, že súd prvej inštancie nevysporiadal podielové spoluvlastníctvo žalobcu a žalovaných, a to napriek skutočnosti, že v konaní bolo nesporné, že vzťahy medzi spoluvlastníkmi sú hlboko a trvalo narušené a nemožno od žalobcu spravodlivo žiadať, aby zotrval v spoluvlastníctve so žalovanými, pričom žalovaní 1/ a 3/ predmetnú situáciu žiadnym spôsobom neriešili, z ktorého dôvodu podľa názoru odvolateľa ani neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pri ktorých by súd nezrušil podielové spoluvlastníctvo. Práve naopak súčasná situácia je preukázateľne taká, že prevažujú dôvody na zrušenie tohto podielového spoluvlastníctva, pričom zároveň súd prvej inštancie nezákonnému konaniu žalovaných 1/ a 3/ predmetným rozsudkom poskytol legitímáciu takéhoto správania sa, ktoré je v rozpore s ústavnými právami užívať majetok, keďže žalovaní 1/ a 3/ užívajú aj vlastníctvo žalobcu bez akéhokoľvek právneho dôvodu a súd takýto stav legitimizoval. Druhou odvolacou námietkou bola skutočnosť, že žalovaní 1/ a 3/ v čase podávania odvolania proti rozsudku č.k. 2C/100/2009 - 120 zo dňa 26.05.2011 okrem iného uviedli, že súhlasia, aby navrhovateľ bol výslovne jediným vlastníkom nehnuteľnosti, a to za podmienok, že im umožní túto nehnuteľnosť naďalej užívať bezodplatne po dobu maximálne 15 rokov s tým, že túto nehnuteľnosť budú udržiavať na vlastné náklady, čím podľa názoru odvolateľa súd nerešpektoval výslovnú vôľu vyjadrenú vyššie uvedenými podaniami na spôsobe vyporiadania podielového spoluvlastníctva a rozhodol tak v rozpore s návrhom spoluvlastníkov.

23. K prvej zásadnej odvolacej námietke žalobcu odvolací súd uvádza, že úvodom k nej je potrebné zosumarizovať samotný priebeh konania, ktorý sa v rámci svojej značnej časovej dĺžky rozdelil do niekoľkých štádií. V prvom rade je potrebné poukázať na to, že svojím prvým rozhodnutím súd prvej inštancie žalobe vyhovel a podielové spoluvlastníctvo vyporiadal prikázaním do výlučného vlastníctva žalobcu s povinnosťou vyplatiť vyrovnací podiel ostatným podielovým spoluvlastníkom. Predmetné rozhodnutie však bolo rozhodnutím Krajského súdu Prešov uznesením č. 11Co/59/2011 - 168 zo dňa 26.06.2012 zrušené a vec vrátená súdu na ďalšie konanie s inštruktívnym odôvodnením, že súd prvej inštancie si nedostatočne uvedomil súvislosti zrušenia podielového spoluvlastníctva s právom na bývanie ako aj skutočnosťou, že je potrebné sa zaoberať aj námietkou neplatnosti darovacej zmluvy. Následne predmetné odôvodnenie Krajského súdu bolo impulzom pre žalovaných 1/ a 3/ na podanie vzájomnej žaloby o určenie absolútnej neplatnosti predmetnej darovacej zmluvy, ktorú podali dňa 27.05.2019 a túto súd prvej inštancie následne uznesením č.k. 2C/100/2009 -496 zo dňa 23.01.2020 vylúčil ako vzájomnú žalobu na samostatné konanie a zároveň druhým výrokom predmetného rozhodnutia prerušil toto konanie vedené pod sp.zn. 2C/100/2009 až do právoplatného rozhodnutia o predmetnej vzájomnej žalobe. Následne v konaní vedenom pod sp.zn. 6C/4/2020 súd rozhodol o vzájomnej žalobe tak, že určil, že darovacia zmluva je neplatná. Následne Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 12Co/4/2022 - 157 zo dňa 28.04.2022 zmenil rozsudok v prvom vyhovujúcom určujúcom výroku tak, že žalobu zamietol s poukazom, že určovacia žaloba je neprípustná vtedy, ak rozhodnutie o merite sporu by predstavovalo len rozhodnutie o predbežnej otázke, keďže v konaní o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva ako prejudiciálnu otázku vo vyporiadavacom konaní bolo potrebné riešiť otázku platnosti či neplatnosti tu napádanej darovacej zmluvy vznesenú žalovanými. Následne dovolací súd uznesením č. k. 9Cdo/228/2022 - 215 zo dňa 27.02.2024 dovolanie žalobcu odmietol z dôvodu neprípustnosti podania určovacej žaloby s poukazom na judikát R1/2023.

24. V zmysle právnych názorov uvedených v týchto rozhodnutiach odvolacieho, respektíve dovolacieho súdu, súd prvej inštancie v prvom rade pristúpil k posudzovaniu prejudiciálnej otázky vo vyporiadavacom konaní, ktorú bolo potrebné vyriešiť, a to otázky platnosti či neplatnosti napádanej

darovacej zmluvy vznesenej žalovanými 1/ a 3/. Predmetnú právnu otázku súd prvej inštancie v tomto rozhodnutí vyriešil a právne ako aj skutkovo odôvodnil v odstavci č. 17 až v odstavci č. 39. Zároveň v odstavci č. 40 prijal jednoznačný záver, že darovaciu zmluvu je potrebné považovať za absolútne neplatný právny úkon, pretože daryňa v čase darovania nehnuteľnosti nemala spôsobilosť na právny úkon, a to na uzavretie predmetnej darovacej zmluvy. Tu možno konštatovať, že voči prvotnému záveru súdu prvej inštancie žalobca čo do obsahu svojho odvolania žiadne skutočnosti nenamietal a rovnako nenapádal ani predmetné závery súdu prvej inštancie o absolútnej neplatnosti uzatvorenej darovacej zmluvy.

25. Čo sa týka samotného odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie k návrhu na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam s príslušenstvom, tu možno konštatovať, že súd prvej inštancie podrobne rozobral skutkový stav veci, a to v odstavci č. 51 až v odstavci č. 55 svojho rozhodnutia. Zároveň poukázal na ustanovenie § 142 ods. 1 a ustanovenie § 142 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pričom vyslovene dával dôraz na ustanovenie § 142 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré umožňuje z dôvodov hodných osobitného zreteľa, aby súd nezrušil a nevyporiadal spoluvlastníctvo prikazaním veci za náhradu alebo predajom veci a rozdelením výťažku, a to na základe konkrétnych dôvodov hodných osobitného zreteľa. Následne sa súd prvej inštancie v odstavci č. 59 zaoberal reálnou deliteľnosťou nehnuteľností, kde túto skutočnosť uzatvoril tak, že stavba má 2 samostatné byty so samostatným kúrením a samostatnými meraniami pre jednotlivé byty, ktorých užívateľmi sú žalovaní 1/ a 3/, avšak v danom prípade sú podieloví vlastníci štyria, a preto neprichádza do úvahy reálne rozdelenie stavby na 4 samostatné bytové jednotky. Podielové spoluvlastníctvo by tak bolo možné vyporiadať len prikazaním nehnuteľnosti do výlučného vlastníctva niektorého z podielových spoluvlastníkov, prípadne do podielového spoluvlastníctva žalovaných 1/ a 3/ alebo nariadiť predaj nehnuteľnosti a rozdelenie jeho výťažku. Následne sa súd prvej inštancie v odstavci č. 60, 61 a 62 podrobne zaoberá ustanovením § 142 ods. 1 a § 142 ods. 2 Občianskeho zákonníka a z hmotnoprávneho hľadiska podrobne rozoberá dôvody hodné osobitného zreteľa vo všeobecnej rovine z pohľadu hmotného práva a zároveň aj poukazuje na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z ktorej cituje podstatné závery. Následne súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia právnych záverov a voľného hodnotenia dôkazov pristupuje k vyhodnoteniu konkrétnych dôvodov hodných osobitného zreteľa v tomto konkrétnom posudzovanom prípade, pričom tieto dôvody špecifikuje v odstavci č. 63, v odstavci č. 64 a v odstavci č. 65. Následne sa súd prvej inštancie podrobne v závere svojho rozhodnutia zaoberá v zmysle inštruktívneho odôvodnenia krajského súdu uvedeného v uznesení č. 11Co/59/2011 - 168 zo dňa 26.06.2012 aj právom na bývanie, pričom poukazuje na skutočnosti, že jedná sa o podielové spoluvlastníctvo bytu, respektíve dvoch bytov nachádzajúcich sa v bytovom dome, zaoberá sa právom na ochranu domova ako aj právom na primerané bývanie s ohľadom na Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, ako aj definícii pojmu domov v zmysle Európskeho súdu pre ľudské práva. V odstavci č. 70 svojho rozhodnutia uvádza súhrn svojich skutkových aj právnych záverov. V zmysle vyššie uvedeného je tak zrejmé, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu, jasne a zrozumiteľne zodpovedal žalobcom vznesenú odvoláciu námietku ohľadne skutočnosti, že nebolo povinnosťou súdu, ako aj z akých konkrétnych dôvodov, vyporiadať podielové spoluvlastníctvo žalobcu aj žalovaných napriek v skutočnosti, že vzťahy medzi spoluvlastníkmi sú dlhodobé a trvale narušené. Rovnako konkrétne a jasne uviedol dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle ustanovenia § 142 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré rozobral nielen po hmotnoprávnej stránke, ale aj po stránke skutkovej, a teda zaoberal sa konkrétnymi dôvodmi hodnými osobitného zreteľa v posudzovanom prípade a rovnako dostatočne po právnej stránke poskytol zrozumiteľné odpovede na legitimizáciu existujúceho skutkového stavu po zamietnutí návrhu na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva.

26. Odvolací súd tak konštatuje, že argumentačné línie k dôvodom hodných osobitného zreteľa uvedené súdom prvej inštancie, sú plne súladné s rozhodnutiami iných krajských súdov ako aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na ktorého rozhodnutia sa krajské sudy častokrát odvolávajú. Tieto rozhodnutia sa zameriavajú na posudzovanie subjektívnych okolností dospelých spoluvlastníkov. V prvom rade sa jedná o zdravotný stav a vek (sociálna situácia). Súdny tak posudzujú aké reálne a neprekonateľné prekážky by pre žalovaných teda pre tých, ktorí žiadajú zachovať spoluvlastníctvo znamenalo vystaňovanie sa z nehnuteľnosti a nutnosť zabezpečiť si iné bývanie. Z účelu ustanovenia § 142 ods. 2 Občianskeho zákonníka slúžiaceho na ochranu toho, koho spoluvlastnícke práva majú vyporiadanim zaniknúť vyplýva, že dôvodmi hodnými osobitného zreteľa sú okolnosti viac-menej subjektívneho charakteru. Na prospech žalovaných sú najmä ich zdravotný stav, vek a sociálna situácia, stav ich odkázanosti

na bývanie v spornej nehnuteľnosti a nedostatok možností uspokojovať svoje potreby inde. Dôvody hodné osobitného zreteľa tak vyplývajú okrem iného aj z rozhodnutia R 100/1999, ako aj z rozsudku NS SR sp.zn. 1Cdo/84/2009. Ako dôvod aplikácie odvolací súd v tomto posudzovanom prípade poukazuje na vek: žalovaní sú v pokročilom dôchodkovom veku, majú zdravotné problémy, ktoré im znemožňujú aktívne si hľadať a zabezpečiť primerané náhradné bývanie. Ďalším aplikačným dôvodom v tomto posudzovanom prípade je príjem a odkázanosť: žalovaní majú nízky dôchodok a reálne nie sú schopní vyplatiť spoluvlastníka, zároveň pri prípadnom predaji vecí nariadením súdu by finančný výťažok nepostačoval na zabezpečenie si iného primeraného bývania v danej lokalite, čím by došlo k narušeniu ich dôstojného bývania. V druhom rade sa jedná o citové a osobné väzby na nehnuteľnosť (nemateriálna povaha). Tu súdy zohľadňujú ako dlho nehnuteľnosť slúži žalovaným ako domov a aký je ich vzťah k nej a k okoliu. Medzi dôvody hodné osobitného zreteľa patria aj osobné väzby na nehnuteľnosť, a to či už povahy nemateriálnej (napríklad citové vyplývajúce z dĺžky času, po ktorý vec užíva daná osoba alebo dané osobou, od ktorej vec nadobudla či s ktorou ju užívala) alebo materiálnej (výška finančných prostriedkov vynaložených na jej získanie alebo zveľadenie). Ako dôvod tejto aplikácie v tomto posudzovanom prípade odvolací súd poukazuje na dlhodobé užívanie teda, že žalovaná strana obýva dom po niekoľko desaťročí, vytvorila si k nemu celoživotných domov a má v danej lokalite vybudované sociálne väzby ako rodina a priatelia či zdravotná starostlivosť, ktorých strata by mala negatívny dopad na ich už aj tak zhoršený zdravotný stav, pričom sem patrí ako príklad aplikácie aj príspevok k hodnote veci teda, že žalovaná strana sa významnou mierou pričinila o nadobudnutie alebo zveľadenie veci, pričom tieto jej investície nemusia byť len finančné, ale aj osobné teda, napríklad stavebné práce alebo starostlivosť o nehnuteľnosť. V treťom rade je to úmysel žalobcu (neváhajúci záujem). Súdy často skúmajú aj motiváciu žalobcu. Ak je cieľom žalobcu len samotný predaj môže to pôsobiť v neprospech jeho návrhu. V neprospech žalobcu, ktorý žalobu podal môže byť napríklad aj okolnosť, že vec po jej prikázaní do jeho vlastníctva má v úmysle predat' alebo mu ide predovšetkým o vyriešenie sporných užívacích vzťahov a otázka zániku spoluvlastníctva nemá pre neho prioritu. V neprospech žalobcu, ktorý žalobu podal môže byť napríklad aj skutočnosť, že vec po jej prikázaní jednoznačne predat' chce. Ako dôvod tejto aplikácie v tomto posudzovanom prípade odvolací súd poukazuje na to, že žalobca v nehnuteľnosti nikdy nebýval, nejaví o ňu osobný záujem, vlastní už nehnuteľnosť ktorá mu zabezpečuje potreby bývania, a jeho jediným motívom je speňaženie podielu zatiaľ čo pre žalovaných nehnuteľnosť predstavuje jediný možný domov.

27. Z uvedeného je tak zrejmé, že dôvody hodné osobitného zreteľa musia prevážiť nad právom žalobcu žiadať zrušenie podielového spoluvlastníctva, a to práve v zmysle ustanovenia § 142 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Z pohľadu týchto troch kritérií ohľadne konkrétnych dôvodov hodných osobitného zreteľa v posudzovanom prípade poskytol súd prvej inštancie konkrétne odpovede ku ktorým dospel na základe dôsledne vykonaného dokazovania, predložil tak súhrnnú a správnu argumentáciu na legitimizáciu existujúceho skutkového stavu, pri zamietnutí návrhu na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Na konkrétne dôvody uvedené súdom prvej inštancie po skutkovej a právnej stránke (uvedením konkrétnych statí odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie prostredníctvom číselných označení jeho odsekov) už odvolací súd poukázal v odstavci č. 25 tohto rozhodnutia a považuje za nadbytočné uvádzať ich duplicitne v tejto časti odôvodnenia.

28. Ohľadne druhej odvolacej námietky žalobcu, že súd prvej inštancie rozhodol v rozpore s vôľou vyjadrenou sporovými stranami teda, že sporové strany pôvodne súhlasili s vyporiadanim podielového spoluvlastníctva tak, že toto sa prikáže do výlučného vlastníctva žalobcu odvolací súd uvádza, že v podanom odvolaní voči rozsudku č.k. 2C/100/2009 - 120 zo dňa 26.05.2011 nachádzajúcom sa na č.l. 133 súdneho spisu síce žalovaný 1/ a 3/ uvádzali skutočnosti, ktoré citoval v podanom odvolaní žalobca, avšak z obsahu súdneho spisu je zrejmé, že z ich postoja počas ďalších rokov prebiehajúceho sporu jednoznačne ustúpili. V čase podania odvolania (čl. 133) platil ešte Občiansky súdny poriadok, pričom následne od roku 2016 je platný Civilný sporový poriadok. Z konania žalovaných 1/ a 3/ počas platného a účinného Civilného sporového poriadku je zrejmé, že žalovaní 1/ a 3/ nesúhlasia s vyporiadanim podielového spoluvlastníctva tak, že by bolo vlastníctvo prikázané výlučne žalobcovi. O tomto postoji preukázateľne svedčí aj ich ďalšie konanie v podobe uplatnenia vzájomnej žaloby o určenie absolútnej neplatnosti predmetnej darovacej zmluvy, ktorú podali dňa 27.05.2019. Z tohto konania procesnoprávne možno vyvodit' najmä skutočnosť, že nielenže nesúhlasili s vyporiadanim podielového spoluvlastníctva výlučne v prospech žalobcu, ale dokonca namietali aj vlastnícke právo žalobcu k spornému podielu, u ktorého došlo k darovaniu v prospech žalobcu. Aj z ďalšieho konania žalovaného 1/ alebo 3/ v rámci ich procesných vyjadrení možno jednoznačne vyhodnotit' ich zjavný

nesúhlas s prikázaním veci do výlučného vlastníctva žalobcu s povinnosťou vyplatiť žalovaných 1/ a 3/. Vzhľadom na vyššie uvedené, je predmetná odvolacia námietka, že súd rozhodoval spôsobom nerešpektujúcim výslovnú vôľu vyjadrenú sporovými stranami nedôvodná.

29. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Zodpovedané majú byť len tie otázky, ktoré majú pre vec zásadný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998. Ústavný súd SR vyslovil, že: "súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu". (porovnaj IV. ÚS 115/03). S poukazom na uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné sa vyjadrovať k ostatným dôvodom odvolania, nakoľko tieto sú pre rozhodnutie v merite veci bez významu.

30. Vzhľadom na uvedené preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I. ako aj vo výroku II. vo vzťahu k žalovaným 1/ a 3/ a vo vzťahu k štátu postupom podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne a právne správny potvrdil.

31. Keďže odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. vo vzťahu k žalovanému 2/ postupom podľa ustanovenia § 389 CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie bude úlohou súdu prvej inštancie v zrušenej časti v intenciách právneho názoru odvolacieho súdu v ďalšom konaní opätovne posúdiť nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanému 2/, a to čo do prvostupňových trov konania, ako aj týchto odvolacích trov konania, v zmysle vyššie uvedených záverov tohto rozhodnutia.

32. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).